

Nepriklausoma

Lietuva

THIS PAPER WAS MAILED
Thursday, May 5, 1988

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 18 (48-ji metai) 1988 m. GEGUŽĖS – MAY 5 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

(h.n.)

JAU PAAIŠKĖJO JAV PREZIDENTINIAI KANDIDATAI

Nors dar liko nemaža pirminių rinkimų, bet jau aišku, kad respublikonų partijai š.m. rudenį įvyks-tanciuose prezidentiniuose rinkimuose atstovaus dabartinis viceprezidentas George Bush. Demokratų partijai atstovaus dabartinis Massachusetts gubernatorius Michael Dukakis, kuris neseniai žymia dauguma laimėjo pirminius rinkimus New York'o valstijoje.

Didelį galvosukį demokratams kelia Jesse Jackson, labai stipriai pasireiškęs ir laimėjęs iki šiol 838 delegatus. Dukakis jų turi 1101. Jackson'as yra žinomas neegru pastorius ir visuomenininkas, gana radikaliai skirtingų pažiūrų apie visą eilę svarbių Amerikos vidaus ir užsienio politikos klausimų. Jis, pavyzdžiui, yra vizitavęs Kubos diktatorių marksistą Castro ir PLO vadą Arafatą. Abiem atvejais Jackson'as yra padaręs pareiškimų, kurie nesiderina su dabartine JAV politine linija. Tačiau, pagal delegatų skaičių, Jackson'as turės svarų balsą demokratų konvencijoje, renkančioje demokratų kandidatą į prezidentinius rinkimus. Daugelis demokratų baiminasi, kad Jackson'as neišvengiamai turės būti nominuotas JAV viceprezidento vietai, jei demokratai nores laimėti prezidentinius rinkimus. Jackson'o nustumimas paskatintų jo šalininkus susilaikyti nuo balsavimų arba balsuoti už respublikonų kandidatą Bush.

KREMLIUS NEBETVARKYS ESTIJOS EKONOMINIO GYVENIMO ?

Reuterio agentūros žiniomis, Kremliaus politbiuras esą patvirtinęs Estijos sovietinės valdžios planus,

pagal kuriuos Estijos ekonominis gyvenimas būsias praktiškai nepriklausomas nuo Maskvos. Apie tai esą rašoma Estijos komunistų partijos rusų kalba leidžiamame dienraštyje SOVIETSKAJA ESTONIA.

Būsią sudarytos 7 komisijos ir joms visoms vadovausią estai. Dienraštis tvirtina, kad buvę atsižvelgti į estų pareikštą kritiką apie per didelį centralizavimą, kuris trukdąs ekonominį išsivystymą Estijoje ir visose 15-je Sovietų Sąjungos respublikų. Tai atitinka Gorbačiovo "perestroikos" programai. Dienraštyje minima ir apie politines reformas: esą planuojama įkurti "vieningą nacionalinį frontą", kuris remis Gorbačiovo reformas. Reikia tikėtis, kad toks pat drungnas vėjas papūs ir Lietuvai su Latvija.

VENGRIJOJE TROKŠTAMA DEMOKRATIJOS

AP agentūros žiniomis, apie 200 vengrų, susirinkę viename Budapešto restorane, gegužės pirmąją įsteigė LAISVOS INICIATYVOS TINKLĄ. Tinklas buvo įsteigtas, 45-kiems disidentams išeikis kovo 17 prašymą, kad būtų leista viena bendrinė organizacija, remianti demokratiją. Ji apimtų politinius, ekologinius, religinius ir jaunimo sąjūdžius.

LENKIJJOJE VĖL NERIMSTA DARBININKAI

Tūkstančiai Lenkijos darbininkų, dirbančių sunkiosios pramonės fabrikuose, streikuoja. Jie reikalauja pakelti atlyginimus, kad galėtų nusipirkti maisto produktų, nes jų kainos neseniai pakilo dvigubai ir daugiau.

Streikai prasidėjo gegužės mėn. 2 d. Bydgoszcz

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

JAV KATALIKŲ EPISKOPATAS PRAŠO LAISVĖS IŠTREMTAM VYSKUPUI IR ĮKALINTIEMS KUNIGAMS

(LIC) JAV Katalikų episkopato generalinis sekretorius prelatas Daniel Hoyer laišku kreipėsi į TSRS religinių reikalų tarybos pirmininką Konstantiną Charečevą prašydamas, kad kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius "tuoj pat" būtų paleisti iš lagerio. Kovo 28 dienos laiškas pageidauja, kad ir vyskupo Julijono Steponavičiaus tremtis būtų atšaukta ir, kad sovietų valdžia pripažintų jo teisę grįžti prie savo bažnytinių pareigų.

Laiškas iškelia kunigų kalinių bei tremiamo vyskupo bylas religinių teisių suvaržymo Sovietų Sąjungoje bendrame tekste. Prel. Hoyer Charčevui išreiškia susirūpinimą dėl "tebesitęsiančio Lietuvos katalikų persekiojimo".

Toliau, jis sako, kad JAV vyskupai pozityviai vertina pažangą ginkluotės kontrolės, Vakarų-Rytų santykių bei Sovietų Sąjungos vidinės reformos srityse. Visa tai teikia vilčių, kad santykiai tarp supergalybių taps taikingesni ir daugiau pastovūs. Tačiau anot prel. Hoyer, "mes negalime priimti mūsų katalikų brolių ir seserų persekiojimo Sovietų Sąjungoje, ypač Lietuvoje, Latvijoje bei Ukrainoje". Toks persekiojimas pažeidžia esmines žmogaus teises, išvardintas įvairiose tarptautinėse sutartyse, kurias Sovietų Sąjunga yra prisiekusi vykdyti. Be to, pasak prel.

GRAŽIAUSI SVEIKINIMAI MOTINOS DIENOS PROGA!

VILNIAUS MOTINA.

Domicelė Tarabildienė.

mieste ir išsiplėtė į didžiuosius Lenino vardo plieno fabrikus Nowa Huta mieste ir pietinėse Lenkijos industrijos srityse.

IZRAELIS PAMINĖJO 40-TIES METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

Š.m. balandžio mėn. 21 d. Izraelio valstybė atšventė 40-tąją nepriklausomybės sukaktį. 1947 m. lapkričio 29 d. Jungtinių Tautų visuotinis susirinkimas nubalsavo tuometinės britų valdomos Palestinos padalinimą ir taip atsikūrė Izraelis.

Padalinimo planą priėmė tikrai žydai; arabai jį atmetė ir iki šiol nesutin-

ka jo pripažinti. Tai ir yra visų dabartinių neramumų priežastis.

SUKILIMAS PRIEŠ JOHN TURNER'Ą

Sekančią Kanados politinį gyvenimą, nėra jokia naujiena, kad federalinių liberalų tarpe yra didelis skaičius nepatenkintų dabartiniu savo lyderiu John Turner'iu. Ir visos Kanados gyventojų apklausinėje paaikškėjo menkas Turner'io populiarumas. Buvo pasisakyta už Jean Chrétien, kuriam vadovaujant, liberalai triuškinančiai daugumą laimėtų federalinius rinkimus. Panašiai galvoja n e t p u s ė liberalų

parlamento atstovų. Jie kaip tik bandė įtikinti Turner'į, kad jis pasitrauktų iš lyderio pareigų. Ypač daug disidentų yra Québec liberalų tarpe. Tai parodė prieš kelias dienas suauktas specialus liberalų pasitarimas Montrealyje. Betgi Turner'is pasitraukti nenori ir š.m. gegužės 2 d. pašalino iš svarbaus partijos rinkiminio fondo vicepirmininko pareigų senatorių Pietro Rizzuto. Rizzuto pasitraukdamas dar kartą pakartojo pačiam Turner'ui, kad liberalai rinkimus pralaimės, jeigu jisai liks partijos vadu. Neatrodo, kad tuo konfliktas baigtųsi.

MEECH LAKE SUSITARIMAS TURĖS BŪTI PAKEISTAS

Š.m. balandžio 26 d. Manitobos provincijos rinkimuose konservatoriai pasirodė daug silpniau, negu buvo manyta ir tikėtasi. Provincijos parlamentan išrinkta 25 konservatoriai (vienu mažiau), 20 liberalų (net 19 daugiau) ir tik 12 NDP.

Tokie rezultatai beveik garantuoja, kad Manitoba po Meech Lake susitarimo nepasirašys, nes ir liberalai, ir NDP, anksčiau valdžiusi Manitobą, tą susitarimą nori pakeisti. Meech Lake nutarimas, tarp kita ko, žymiai susilpnina federalinę valdžią ir pripažįsta Québec'o provincijai išskirtinę (distinct) statusą, kurio reikšmė iki šiol niekas nesugebėjo išaiškinti. Bijoma, kad jis indėnų, eskimų ir kitų provincijų sąskaiton nepagristai sustiprins kraštutines Québec'o separatistines tendencijas. Iki šiol, be Québec'o, Meech Lake nutarimus pasirašė tik dar dvi provincijos. O nutarimai išgalios tikrai tokiu atveju, jeigu v i s o s 10 provin-cijų jį priims.

Angus Reid viešosios nuomonės tyrinėjimų įstaiga nustatė, kad net 51% kanadiečių norėtų, kad Meech Lake nutarimai būtų persvarstyti.

MULRONEY VIZITAS JAV SOSTINĖJE

Min. pirm. B. Mulroney oficialus vizitas Washington'e nieko naujo ir gero neatsiekė. Nei taršos tvarkymo, nei laisvosios prekybos problemos klausimais nepažengta nė kiek pirmyn. Vizitą reikia laikyti eiliniu mandagumo vizitu, kurio balius buvo pats svarbiausias įvykis. Net ir Mulroney kalba, pasakyta kongrese, nors susilaukė daug komplimentų, bet nei paties prezidento, nei kongreso atstovų bei senatorių nuomonės nesugebėjo pakeisti.

Hoyer, sovietų valdžios atsisakymas įvesti reikšmingas reformas savo nusistatymuose dėl tikinčiųjų teisių gali pažaboti tolesnę pažangą supergalybių santykiuose.

Prel. Hoyer tvirtina, kad kunigų Svarinsko bei Tamkevičiaus ir vyskupo Steponavičiaus išlaisvinimas būtų ženklas sovietų valdžios išsipareigojimo gerbti tarptautines sutartis, aspsaugoti žmogaus teises, pravesti tikrą vidinę reformą ir pagerinti supergalybių santykius.

Laiško nuorašas pasiųstas Sovietų Sąjungos ambasadoriui Washington'e Yuri Dubininui. Taj antras prel. Hoyer laiškas šiais metais sovietams, išreiškiantis susirūpinimą dėl lietuvių padėties. Vasario 25 dienos laiške amb. Dubininui, prel. Hoyer pareiškė "gilų susirūpinimą" dėl sovietų valdžios reakcijos į įvykius susijusius su Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimu, ypatingai dėl Nijolės Sadūnaitės terorizavimo.

PRANEŠA JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

• JAV LB Švietimo tarybos narė Regina Kučienė surinko ir paruošė lituanistinių mokyklų scenai 16-kos vaizdėlių rinkinį. Rinkinį padauginus ir įdėjus plastikinius viršelius, Švietimo taryba išsiuntinėjo naudojimui mokyklose. Mokyklų susipažinimui Švietimo taryba prieš kurį laiką išsiuntinėjo dir. Juozo Masilionio paruoštą vadovėlį "Lietuvių kalbos sintaksė".

IŠ LKB KRONIKOS:

IŠ KUN. JONO - KASTYČIO MATULIONIO LAIŠKŲ

... Dėkoju Dievui už gimtojo žodžio šviesą. Iš Tėvy-nės rašo lietuviškai, kai kuriuos laiškus gaunu. Jūsų laiską buvo persiuntę Čitos ligoninė, kurion išvežė be mano sutikimo. Prieš tai sakė, kad nedaug liko ir keliauti nėra reikalo. Po to kažkam kliuvau ir išsiuntė (nuo kovo 9 d. iki balandžio 22 d.). Tik vienas Dievas žino, ką buvo sugalvoję ir kodėl siuntė... Galvojau negrįšiu ne tik Tėvy-nėn, bet ir lagerin. Ligoninėje buvo kritiška sveikatos būklė. Atsidaviau Dievo valiai. (...) Lagerio buitis ir gyvenimas senose vėžėse, jums gerai žinomose. Gyvenimas čia sunkus, slogus. Galite įsivaizduoti, kokie nieli man laišakai keliauninkai, pagaliau suradę ir pasiekę mane. Nors tarp lagerio ir Čitos tik 180km., trys valandos kelio, bet laišakai keliavo ir grįžo atgal. Šiandien mane iškvieta pasiimti iš Pancevijos siunčiamos banderolės, kuri visuomet naujiena ir nuostaba. Ta pačia proga klausiau cenzorės ir dėl religinių paveikslėlių. Atsakė: "Neduosime. Atsiimsite tik išeidami". Toks administracijos įsakymas. Keistoka, kad kai muziejai pilni religinių paveikslėlių, knygynuose galima rasti religinę temą atvirukų - man jų turėti uždrausta. Ir ką gi - "perestroika". Esant tokioms sąlygoms, siųsti religinius paveikslėlius nėra prasmės.

1987 m. gegužis-birželis

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

*Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4*

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

*P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.*

Kad Lietuviškai Žodis Neubagautų

Pasaulio Lietuvių IV-tasai Kultūros Kongresas jau nebe už kalnų. Kol kas tėra žinomos jo labai schematiškos apybraižos. Informacinis lankstinukas, pasirodęs prieš kiek laiko, būtinai turėtų būti papildytas bei patikslintas: kai kurios jo informacijos klaidinančios, o kai kurios pasenusios. Kongreso visų kitų parengimų vadovai galėtų pasimokyti iš VIII-sios Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventės rengėjų - šie atlieka savo uždavinį pasigėrėtina. Paskelbta ir nuolat tebeskelbiama išsami šventės programa, daromi pasikalbėjimai ir supažindinama su dalyvaujančiais šokio vienetais. Visi lietuviškieji išeivijos laikraščiai apie šią šokių šventę reguliariai gauna pranešimus. Tuo tarpu apie kitus Kultūros kongreso renginius mūsų spauda, be jau minėtojo lankstinuko, negavo n i e k o .

Tiek šiuo tarpu dėl kongreso organizacinių ir informacinių problemų. Tikrai nemažiau svarbus ir patsai kongreso pobūdis. Dėl pastarojo sustigiję buvo prašyta tikrai plačiu mastu. Kongreso rengimo komisijos pirmininkė Milda Lenkauskienė, tikrato žodžio prasme, apskraidė bene pusę pasaulio ir išklauė šimtų šimtus nuomonių ir patarimų. Galima lengvai įsivaizduoti, koks begalinis buvo tų nuomonių skirtumas. Suderinti jas, rasti aną, jau romėnų minimą, aukso vidurį, tikrai reikėjo begalinės kantrybės ir neapsakomo takto. Ar tai įmanoma - būtų vienas klausimas; ar tai pavyko - atsakys pats kongresas.

Skaitant programos griaučius, tuojau pat nustebina svarstybų gausa. Ir nenorom iškyla tasai visu mūsų moksliškų ir nemoksliskų suvažiavimų baubas - l a i k o s t o k a . Žmonės lekia uždušę iš vieno pašnekesio į kitą, o pašnekesiai ir svarstymai turi būti skubiai užraukiami, nes ant kulnų jau lipa sekantieji. Visi būvę tokiuose maratonuose prisimena juos su nemalonumu, bet neatrodo, kad iš to būtų pasimokyta. Tiesa, plačiai žvelgiant, kultūra apima be galo daug gyvenimo sričių, bet argi negalima kaikurias temas svarstyti kartu su joms giminingomis? Tačiau tikėkimes, kad šis kongresas nebus panašus į daugelį jau buvusių, kamuojamų ir laiko stokos, ir norinčiųjų pasireikšti bet kokia kaina, bet kur ir bet kada. Reikia tikėtis, kad prelegentai ir koordinatoriai bus mielaširdingi visiems klausytojams ir diskusijų dalyviams, ir vartos kiek galima mažiau nelemtai paplitusįjį "moksliškąjį" žargoną, kurio jau nebeįkerta ir universitetus lankę ir lankiusios. Būtų gera išgirsti konkrečių sumanymų, pasiūlymų ir nurodymų, kaip juos galima įgyvendinti. Teoretiškai abstraktūs išvedžiojimai skamba prakliniai, bet iš jų mažai naudos.

Taigi, konkrečiai ir kalbėsime. Pagrindinė paskaita buvo numatyta prel. dr. Prano Gaidos: "Laisvas kūrėjas nelaisvės akivaizdoje". Kiek žinoma, prelegentas negaluoja ir pagrindinę paskaitą skaitys dr. Kęstutis Girnius. Apie tai viešai dar nepranešta. Nepranešta ir naujojo prelegento paskaitos tema. Tačiau, galima tikėtis, kad bus kalbama ir apie kūrybą ir kuriantįjį. Šiuo atveju iškeltinas beveik nutilimas faktas: išeivijos lietuviškojo žodžio kūrėjai ir puoselėtojai gyvena ubagautojo dalią. Lietuviai rašytojai už parašytąsias naujas knygas ne tik-tai negauna jokio honoraro, bet dažnu atveju turi patys užmokėti visą arba dalį leidimo išlaidų. Vieni knygų rankraščiai guli metų metus spaustuvėje, o kiti - rašytojų stalčiuose. Ir tai ne kokių grafomanų, nes šie paprastai turi pakankamai pinigų savo rašliavai spausdinti. Žinomų ir iškilių mūsų rašytojų rankraščiai nesulaukia eilės leidyklose, o pagarbos nusipelnę mūsų autoriai turi ubagauti, rinkdami aukas, kad jų knygoms galėtų pasiekti skaitytoją. Pusė lupų prisimenama vieną kartą per dešimtį metų, kad mūsų visų žurnalų ir laikraščių redaktoriai pusvelčiui sėdi valandų valandas taisydami rašinius, rinkdami žinias ir dažnai prirašydami puslapius. Kiek ilgai tokia padėtis tęstis? Štai klausimas Kultūros kongresui: visiems organizatoriams ir visokių teoretiškų svarstybų dalyviams. Jokia paslaptis, kad viena darbingiausių lietuviškų Čikagos spaustuvė, versta užversta darbai, gali greitai užsidaryti dėl savininko nesveikatos. Argi nebūtų laikus ir vieta šiame kongrese apsvaistinti vienos, visiems lietuviams rašytojams patarnaujančios spaustuvės steigimą? Mūsų fondai tada, vietoj kyštelėlių šen bei ten po nedidelę sumą, galėtų paremti tą instituciją pradžioje, nes vėliau tokia leidykla ir spaustuvė, tvarkingai vedama, veikdama ir tinkamai reklamuodama savo leidinius, gal ir galėtų suvesti galą su galu. Blogiausi atveju, jos deficitą turėtų ir galėtų padengti tos institucijos, kurios skelbiasi išlaikančios lietuviškąjį žodį ir lietuviškąją kultūrą. N o r i n t, tokių projektų galima įgyvendinti. Čia būtų gera bendra dirva visiems veikėjams pasireikšti ne vien prakalbomis, gražbylyste, tuščių ambicijų peštynėmis, bet konkrečiu darbu. Kiekvienu atveju, lietuviškojo žodžio ubago daliai šis Kultūros kongresas galėtų padaryti galą. Įžūlu reikalauti iš rašančiųjų pasišventimo, pasiaukojimo, kai vienos golfo išvykos ar kelių gerų nugėrimų išlaidos galėtų gal nesunkiai išgelbėti rašto žmones iš to nuolatinio ubagavimo. /b.d./ (Sekančiame numeryje: KAD LIETUVIŠKASAI ŽODIS NE-NEBŪTŲ PARDUOTAS IR IŠDUOTAS/.

MOTINOS DIENAI

MAMA - tai pirmas žodis, kurį ištaria vaiko lūpos. Mama-mamytė-motina - tai nepaprastai brangus ir šventas žodis, nes motina yra tavo gimdytoja, tavo gyvybės davėja ir jos saugotoja.

Motinos Dieną kiekvienas sūnus ar duktė, kurių motina gyva, su gėlių puokšte ar kita gražia dovana, sveikina savo mielą ir brangią mamytę, išreikšdami vienokiu ar kitokiu būdu savo nuoširdžią padėką ir stengiasi vienokiu ar kitokiu būdu pradžiuginti jos širdį.

MIELA MAMA, tu, kuri turi prie savęs mielus vaikus, jausi tą didį džiaugsmą, kada jie bučiuos tavo lūpas, tavo švelnų ir mielą veidą. Tavo rankos glostys jų galvas ir džiaugsmo ašara nuriedės per tavo skruostą.

Daugelio iš mūsų, gyvenančių čia, Kanadoje, mielos motinos yra likusios pavergtoje tėvynėje-Lietuvoje. Šiandien tos motinos su sunkia nežinia širdyje, su skausmo ašaromis akyse ir malda lūpose taip pat švęs tą brangią šventę- Motinos Dieną.

Ta Lietuvoje, skausmo surakinta motinos širdis siunčia savo mielai dukrai ar sūnui, esančiam išeivijoje savo motinišką ilgę, nesibaigiančią meilę. O, kaip ji šiandien- ypatingai šiandien - norėtų apkabinti tave ir priglausti prie savo motiniškos krūtinės, glamonėti tą savo brangų vaiką ir jausti savo gyvybės dovana, jo širdies plakimą. Tas neapsakomas Motinos ilgesys...

Daug mielų mūsų motinų jau yra mirusių. Jos niekada daugiau nebeglaus savo vaikų prie savės. Taip,

IV-JO KULTŪROS KONGRESO TIKSLAI:

a. Sužadinti visuomenėje susidomėjimą lietuviškąja kultūra,

b. Telkti visų kartų atstovus vieningam kultūriniam darbui,

c. Labiau iškelti ir pabrėžti kultūrininko atsakomybę šio meto kultūrinuose klausimuose,

d. Persvarstyti ir įvertinti lietuvių bendruomenės kultūrinį gyvenimą šių dienų tikrovės rėmuose:

Pasverti savo jėgas ir išteklius bei susigaudyti, kokią kultūrinę ateitį kurti.

Išsiaiškinti išeivijos ir tautos kamieno kultūriniu vertybių pasikeitimo ir suartinimo galimybes.

■ Kultūra yra tautos siela. Gimsta žmogus tėvų tautoje, bet i kurią tautą jis įsiljungs priklauso nuo to, kurios tautos kultūra jis įsisavina. (Dr. Juozas Girnius)

■ Pabėgėlio kūrybos prasmė yra telkti tautai papildyti, kad net ir prispaudos metu tautinė kultūra išliktų pilnutinė. (Dr. Antanas Maceina)

PL IV KULTŪROS KONGRESO PROGRAMA

1988 m. birželio 24-27 d.

Birželio 24, penktadienis

LITERATŪROS VAKARAS

Birželio 25, šeštadienis

PL IV Kultūros kongreso atidarymas

Paskaita „Laisvas kūrėjas nelaisvės akivaizdoje“ — prel. dr. PRANAS GAIDA

Šeima — lietuviškumo stiprybė — koordinatė IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Bendri pietūs

Literatūra — koordinatorius dr. RIMVYDAS ŠILBAJORIS

Teatras — koordinatorius JURGIS BLEKAITIS

Vakarinė pertrauka

Putino drama VALDOVAS — Los Angeles lietuvių dramos sambūrio spektaklis, režisuoja Petras Maželis

Birželio 26, sekmadienis

Ekumeninės pamaldos Anapilyje

Religijos reikšmės tautiniam išlikimui — koordinatorius kun. GEDIMINAS KIJASKAS, S.J.

Pertrauka užkandžiams ir kelionei į Westbury viešbutį

Muzika — koordinatė EMILIJA SAKADOLSKIENĖ

Menas — koordinatorius dr. KĘSTUTIS P. ŽYGAS

Vakarinė pertrauka

KONCERTAS — programa sudarė muzikės RITA KLORIENĖ ir DALIA VISKONTIENĖ

Birželio 27, pirmadienis

Spauda ir radijas.

Lituanistika — referantai:

Kalba — dr. ANTANAS KLIMAS

Lituanistikos katedros dabartis ir ateitis — dr. BRONIS VASKEKIS

Kultūriniu vertybių išlaikymas — dr. JONAS RAČKAUSKAS

Bendri pietūs

Tautodailė — koordinatoriai ANASTAZIJA ir AN-TANAS TAMOŠAIČIAI

Išeivijos ir tautos kūrybos sankryžoje — koordinatorius dr. VYTAUTAS VARDYS

Vakarinė pertrauka

POKYLIS — Prisikėlimo parapijos salėje

Kultūriniai renginiai:

Dailės paroda 88 (lietuvių dailininkų naujausi kūriniai) — parodos organizatorius ALGIMANTAS KEZYS

Išeivijos premijuotų lietuviškų knygų viršelių paroda — organizatorius ČESLOVAS GRINCEVIČIUS

Lietuva-katalikybės atsparas punktą paroda — Lietuvių Informacijos Centras

Šiais metais leidžiamų laikraščių ir žurnalų pavyzdžiai

Spaudos kioskas — naujosios knygos ir plokštelės

Kongreso Rengimo Komisija:
Pirmininkė: MILDA LENKAUSKIENĖ, 3024 Kersdale Rd. Pepper Pike, OH 44124, USA (216) 831-1494
Informacija. Programos koordinators: PRANAS JOGA, 85 House dr. Akron, OH 44139, USA (216) 644-6314
Išrinktas: JONAS KAZLAUSKAS, 24960 Pleasant Trail, Richmond Heights, OH 44143, USA (216) 692-0347
Nariai: NIJOLE KERSNAUSKAITĖ, KUN. GEDIMINAS KIJASKAS, S.J., VIKTORAS MARIJŪNAS, JUOZAS STEPUŽIS
Lėšų telkimas: DR. ANTANAS RAZMA, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA
Organizaciniai darbai Toronto: RASA KURIENĖ, 1011 College St., Toronto, Ontario M6H1A8, Canada

KREMLIAUS "PERESTROIKOS" UŽKULISIUOSE

Vladimir G o r s k i j

Ranka ranson Ligačev'ui daugelis autorių pradėjo skelbti panašias nuomones. Daugelis Gorbačiov'o šalininkų viešai taip buvo kritikuojami, kad pavardžių nemint, galėjai žinoti, apie ką rašoma. Vakariečiai labai nustebė, kada spaudoje buvo kritikuojamas užsienio reikalų ministeris Eduard Shevardnadze, kuris krašto ekonomikoje atrodė yra bereikšmis.

Pereitų metų birželio mėnesį CK plenumas atmetė Gorbačiov'o siūlomą idėją, palikęs tą pačią valdžios kontrolę ūkiškos ekonomijos tvarkyme. Buvo atmesta siūloma kainų reforma ir subsidijos eilei maisto gaminių. Taip pat buvo atmesta siūloma nauja tvarka, kad įmonių direktoriai būtų renkami pačių dirbančiųjų. Dėlei tokios direktorių rinkimų tvarkos įmonėse galėtų įsigalėti anarchija. Vakarai apie tai sužinojo daug vėliau. Dar ir dabar kai kurie vakariečiai galvoja, kad birželio plenumo posėdis baigėsi vieningoje nuomonėje.

Prieš radikalius pakeitimus skelbiamose reformose griežtai pasisakė ne tik Ligačev'as, bet ir įtakingas Politbiuro narys NKVD viršininkas Victor Čebrikov'as. Vakariečiai korespondentai Maskvoje iš disidentų sužinojo, kad NKVD tarpe viešai buvo kalbama apie greitai įvykstančią reformų pabaigą ir kad grįžianti buvusi tvarka. Tikriausiai be viršininkų pritarimo tokių pokalbių nebūtų.

Šių metų sausio mėn. 1 d. yra priimtas naujas įstatymas ūkio atsakomybei tvarkyti, bet "perestroikos" priešininkų jis yra sabotuojamas. Įmonių vadovybės ir dabar yra priklausomos ministerijoms ir nauju įstatymu jiems suteiktos teisės yra ignoruojamos. Reformų priešininkai tuo dar nenusiramina. Jie Gorbačiov'ui smogė dar vieną smūgį, kad pažemintų jo autoritetą vakariečių akyse. Jegor Ligačev'as turėjo interviu su prancūzų "Le Mond" korespondentu ir jam taip pareiškė: "Mes Gorbačiov'o vienminčiai, aš visada jam pranešu, kokie nutarimai padaryti CK sekretoriare." Taigi, darosi aišku, kad sekretoriatui vadovauja ne betarapiai patsai Generalinis partijos sekretorius, kaip numato partijos statutas ir kaip buvo vykdoma nuo maro metų, bet nors Generalinis sekretorius ir įtakingas, vienok tikrasis sekretorius Jegor Ligačev'as.

Generalinis partijos sekretorius yra tik painformuojamas apie nutarimus, padarytus be jo dalyvavimo. Šis pareiškimas buvo padarytas, kad vakariečiai suprastų, jog Gorbačiov'as visiškai priklauso nuo kolektyvo nutarimų. Kad Vakarai suprastų, jog Gorbačiov'as yra tik-tai pirmas tarp lygiųjų ir kad bet koks džiūgavimas jo

mielas broli-sesute, ir jūsų širdis šiandien skausmo su-spausta, jei jūsų brangioji Motina jau ilsisi kapuose. Šiandien- Motinos Dieną- dar taip norėtum Jai ką nors gra-žaus pasakyti, pasiguosti, bučiuoti jos veidą ir rankas. Šiandien, prie savo amžinai užmigusios Motinos-Gimdy-tojos kapo pravirtum, kaip kūdikis.

Sunku žodžiais išreikšti tuos visus troškimus, kurie yra skirti motinos vardui ir jos garbei. Viso pasaulio poetai, rašytojai, menininkai, muzikai ir net pati gamta yra paskyrę motinos garbei tai, ką jie yra sukūrę gra-žiausio. Prieš Motinos vardą šiandien lenkia galvas viso pasaulio vadovai.

Pavasaris stebėtinu savo gražumu papuošia visą gamtą ir neatsitiktinai Motinos Diena yra paskirta gegu-žės mėnesį. Gražiausiais žiedais pradžiuginame motinas, suteikdami jų širdžiai ramybės. Kartu su visu pavasariš-ku gamtos grožiu, miela Mamyte, Tavo sūnūs ir dukros lenkia prieš Tave šiandien galvas ir nori vnatringai radė-koti už tą gyvybę, kurią jiems esi davusi. Už tai, kad juos užauginai, kad troškai jiems laimės ir iš visos savo širdies linkėjai būti geras ir garbingais Lietuvos vaikai.

Poetas Jovaras sako:

"Jūs motinos lietuvis, Jūs saulė tautos,

Jums rūpi likimas, garbė Lietuvos,

Nes jums ji brangiausia šalis".

S. J o k u b a i t i s

laimėjimais ar viltis kokių nors "stebuklų" neturi jokio pagrindo.

Washington'e pastebėjo, kad šioje paskutinėje kon-ferencijoje be konsultacijos su Maskva - jokio sprendimo nedaryta.

Gorbačiov'as, "perestroiką" paskelbęs revoliucija, turėjo sulėtinti jos vykdymą ir kai kur net visai jos at-sisakyti. Varžybos vyksta. Dar nė viena varžovų pusė neturi reikiamos persvaros. Iš čia ir kyla kontroversiniai straipsniai spaudoje. PRAVDJOJE dažnokai yra rašinių prieš "glasnost". Ūkinės reformos nutilimos. Neretai žurnaluose bei laikraščiuose rašoma aštri praeities kriti-ka, prieš liaupsinimą socializmo, apie kurį kalba Jegor Ligačev'as.

Gorbačiov'ui nepasisekė įvesti naujovių žemės ū-kyje. Tam stipriai priešinasi Ligačev'as ir Politbiuro na-rys Nikonov'as, kurio žinioje žemės ūkio tvarkymas. Krašto gyventojai iki šiol iš "perestroikos" jokios naudos dar neturėjo ir todėl Gorbačiov'o autoritetas krašte silp-nėja.

Dar nėra įmanoma atspėti, kas laimės užkulisių varžybas. Visiškai tikra, kad dabar abiejų varžovų Liga-čev'o ir Gorbačiov'o laimėjimų šansai yra visai lygūs. Abu varžovai vienas kitam suteikia jaučiamus smūgius ir tikriausiai ateityje kova dėl valdžios dar paaštrės.

Iš "N.R.Sl." vertė J.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pa-grindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto pali-kime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuvybei išeivijoje!"**

AUTENTIŠKAI APIE AFGANISTANĄ

/tęsinys/

Sovietų Pasitraukimas iš Afganistano - Ar Tikrai Taip Gali Būti?

Galutinėje išvadoje - ar tikrai, po 8 metų kruvino karo su mujahedinais, Sovietai pralaimėjo grumtynes? Gal tai naujausias diplomatinis manevras: galimu pasitraukimu tęsti tą "Didįjį Žaidimą" (senąsias britų-rusų grumtynes dėl Afganistano) ?

M.Gorbačio'as, atrodo, atsisakė rišti atsitraukimą su laikinosios vyriausybės sudarymu. Washington'o susitikime su Reaganu pasakė, kad nutaręs pasitraukti, nežiūrint kaip vystysis Afganistano laikinoji vidaus politika.

JAV Valstybės sekretorius George Shultz'as pasakė, kad Sovietų nurodyta pasitraukimo programa "turi būti taip sudaryta, kad kartą pradėjus trauktis, nebūtų jokios galimybės daryti kitaip". Kitaip tariant, Sovietai pirmiausiai turėtų išsiųsti didelę dalį savo kariuomenės iš karto, o ne laipsniškai, po truputį, kad būtų išvengta netikėtų ofensyvų.

Deja, visi Sovietų paskelbti atsitraukimo planai prieštaravo Sovietų veiksmams. Tarptautiniai pagerinimai, aerodromų takai, kuro ir amunicijos sandėliai, požeminiai bunkerių statyba - nemenkiau tebevykdomi Afganistane, kaip tebevykdomi ir karo veiksmai.

Galbūt Sovietams šio karo kaina dar vis ne per aukšta, kad galima būtų įtikėti Sovietų realistiniu žvilgsniu.

22 švedų žurnalistai, kurie buvojo Afganistane, pasirašė prašymą Sovietų vyriausybei, kad užstotų Alain Guillot, 45 m. amžiaus prancūzų žurnalistą, pagautą praeitų metų rugsėjo mėn. ir nubaustą 10 metų kalėjimu. Švedų žurnalistų Sąjunga jau išsiuntė telegramą Afganų vyriausybei, reikalaujama jo paleidimo.

POLITINIAI VYSTYMAISI AFGANISTANE

Dviguba Sovietų Strategija

S.M. S a m i m y

Paskutinieji politiniai vystymaisi Afganistane ir už jo ribų yra gyvybiškai svarbus šio centrinės Azijos krašto likimui. Pirmiausiai, įvyko aiškus posūkis Sovietų politikoje Afganistano atžvilgiu. Antra - "demokratiškoji Afganistano liaudies partija" (DPPA) atrodo, yra pasiruošusi savo politinėje programoje duoti didesnių koncesijų. Šalia to, ir vietinių ir globalinių mastu nusistatymas Afganistano atžvilgiu yra pasikeitęs ir tai veikia padaršiančiai spręsti politinį konfliktą.

Dviguba Sovietų Strategija

Stiprių kontrastu savo pirmataakams, M.Gorbačio'v'as viešai pavadino Afganistaną "kraujuojančia žaizda". Pirmą kartą, jam vadovaujant, buvo prasitarta, kad padaryta klaidų 1978 m. "Balandžio Revoliucijoje", kurių buvo galima išvengti ir kurios daugiausiai priskiriamos Sovietų patarėjams Afganistane.

Tokia pasikeitusi laikysena, kad ir seniai pavėluota, rodo, jog Gorbačio'viui ji buvo būtina politiniu atžvilgiu.

Sovietams nepavyko "apraminti" Afganistano, ne-

„KLASS„ arba Kaip Gyvena Rusai Tikrumoje

3. /tęsinys/

Automobilių Kultas

1980 metais turistinių automobilių skaičius Sovietų Rusijoje prilygo tam skaičiui mašinų, kurios riedėjo Amerikos keliais 1920 metais. Apie 1990 metus tas skaičius prilygs amerikiečių turėtam 1925 m. autovežimių skaičiui. Kai aš išvykau iš Maskvos 1981 m., maždaug vienas iš 30 Sovietijos gyventojų turėjo mašiną, tuo tarpu kai JAV tas santykis yra vienas iš dviejų, Anglijoje - vienas iš keturių, Japonijoje vienas iš šešių. Netgi Bulgarijoje ir tai šis santykis yra geresnis negu Sovietų Sąjungoje.

Kelių stovis svyruoja tarp pakenčiamo ir pasibaisėtinio. Jų priežiūra ne kažinkokia, taip kad Maskva yra išmaly, duobių karalienė. Šoferiai pasikeičia informacija, kad išvengtų kraterių, atsivėrusių staiga per naktį. Eismo nuostatai tokie komplikuoti, kad vakarinis laikraštis "Večernaja Moskva" spausdina pavojingų sankryžų brėžinius su punktyrinėmis linijomis, strėlytėmis ir paaiškinimais, kaip jas aplenkti.

Nežiūrint, kad esama arti milijono asmeninių mašinų, dar didesnio skaičiaus sunkvežimių ir galybės valdiškų mašinėlių, siuvančių Maskvos gatvėmis, 1981 metais ten buvo pasirodžiusios vos kelios savitarnos benzino stotelės. Perkant benzina, tenka kartais išlaukti gerą pusvalandį, kol jus aptarnauja, nebent jūs būtumėte įtakingas žmogus.

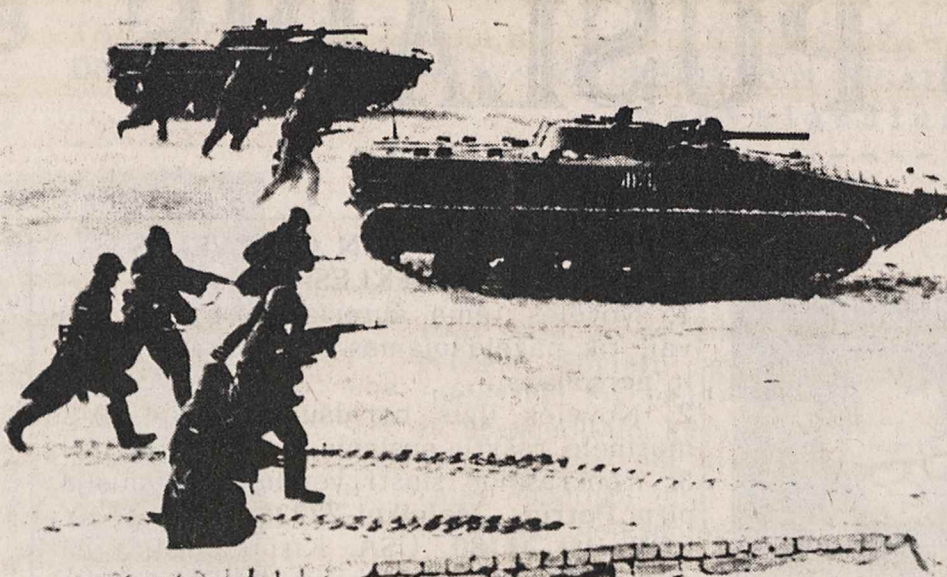
Seima, išsigijusi savo pirmą mašinėlę, nepajėgia atsilyginti už paprastus patarnavimus, kaip pav., žvakių sureguliojimą, pakeitimą padangų sniego padangomis. Už tai jai tektų sumokėti fantastiškas sumas. Tam tikro rango rusai nuolatos prašo savo draugų Vakaruose atgabenti jiems Champion ar Bosch žvakį.

Apie 2.000-sius metus Sovietų Sąjungoje bus maždaug 40.000 asmeninių automobilių. Nežiūrint to, labai galimas dalykas, kad tuo metu rasis nedaugiau dvivedimties garažų, keturiasdešimt automobiliams aikščių ir viena vienintelė mašinų plovimo stotelė; ji turėjo būti pastatyta 1981 m., bet kiek man žinoma, niekas ligšiol nėra jos matęs. Iki tos dienos, kai aš išvažiavau iš Maskvos, būdavo tik dvi išeitys: arba daužytis po miestą purvina mašina, arba išsukti vasarą Maskvos pakrantėn ir ten, vaikams nešiojant plastikiniuose kibirėliuose vandenuką, tėvams išsišveisti karoseriją senais skudurais.

Žiemą mašinos išrieda kur kas rečiau...Daugumas automobilių išbūna visą naktį lauke. Užšalą baterijos, neužsiveda motorai, sustingsta alyva. Sunkvežimių šoferiai pasikuria po mašinomis laužtėlius joms atšildyti. Tai rizikinga priemonė. Kadangi nėra antifryzo, rusai pila į radiatorius ir langplovius vėdą.

Daugelis sovietinių piliečių užsikelia automobilius ant medžio blokų automobilių aikštėse, apdengia juos smaluotu brezentu ir palieka juos per visą žiemą, išimontavę šluostykles langams, atbulinį veidrodėlį (retrovi-

1988. v.5

Sovietų tankai dar Afganistane

Photo A.Q.

žiūrint 8-nerių metų masyvaus afganų miestų bombardavimo ir jų kaimų sunaikinimo. Palyginant su 1980 m., daugelyje vietų Sovietai buvo nustumti iš savo pozicijų atgal.

Karo išlaidos vis tebekyla (apskaičiuojama, kad kasmet Sovietams jis kainuoja tarp 8-10 bilijonų dolerių, vertinant amerikoniškais pinigais). Taip pat manoma, kad žuvo mažiausiai 20.000 sovietų karių ir dar tiek pat yra sužeistų. Apie 1/3 grąžintų namo 450.000 Sovietų karių yra pasidarę hašišo narkomanais arba alkoholikais. Daugelis jų serga kepenų ligomis. Neraminantis jų skaičius kenčia nuo psichologinių problemų. Jos išsivystė dėka vykdytų brutalių puolimų prieš civilinius gyventojus ir jiems dabar nepaprastai sunku integruotis į Sovietų bendruomenę.

.....Visa tai privertė Sovietų spaudą sustabdyti Sovietų karių Afganistane taip vadinamą "herojiškų žygių" šlovimą. Vietoje to, tarp eilučių išskaitomas rūpestis ir nepaprastas motinų ir tėvų širdies skausmas.

Dar daugiau: Sovietų Sąjunga yra labiau, negu bet kada pasmerkiama viso pasaulio už tokią jos politiką Afganistane. Daugelis tarptautinių organizacijų, taip pat ir "Non-Aligned States" ir Islamiškoji Konferencija pakartotinai reikalauja atstatyti tautinį afganų suverenumą ir afganų apsisprendimo, laisvę.

42-joje Jungtinių Tautų sesijoje 1987 m. lapkričio mėnesį buvo priimta rezoliucija (123 prieš 19 ir 11 susilaikiusių), jau 9-tąjį kartą reikalaujančią tučtuojau ir visiškai pasitraukti visoms Sovietų karinėms pajėgoms iš Afganistano.

Be abejonės, tai buvo didžiausias nemalonumas, kokį Gorbačio'vo užsienio politika yra pergyvenusi. Situacija dar pasunkėjo, nes kitos socialistinės partijos kitose valstybėse nesutinka priimti jokios kaltės dėl Sovietų įsiveržimo į Afganistaną.

Žiūrint visuotinu mastu, taip pat aišku, kad Afganistano klausimas bus ir toliau keliamas kiekviename susitikime Gorbačio'vo su Reagan'u, diskusijose apie lokalius konfliktus. Tad visai suprantama, kad Gorbačio'v'as ragino Najibullah konferencijoje, švenčiant 70 metų Spatio Revoliucijos sukaktį, pagelbėti jam surasti būdą atitraukti kariuomenę iš Afganistano. Reikia imtis rimtų priemonių. Matysis, ar Gorbačio'v'as tas priemones panaudos.

/ bus daugiau /

zorių) ir kitas vertingas dalis. Tie "pridėkai" taip dažnai pavagiami, kad daugelis vairuotojų išsitraukia šluostykles langams kas kartą, kai sustabdo pakelėje mašiną.

Važiuoti automobiliu Sibire žiemą yra itin pavojinga. Šoferiai užsideda ant priekinio lango papildomą stiklą, kad nerasotų. Kanadoje automobilistai įsijungia į motorą elektros laidą iš namų, kad šildytų mašiną. Rusų atkirtis šalčiui tai paprasčiausiai leisti veikti motorui per visą naktį. (Nors būtų kitų priemonių: gerai pakrauta ir šiltai apvyniota per naktį baterija; pilnas tankas geros rūšies gazolino, švarios žvakės... Red.). Vieną žiemos vakarą aš pravažiavau Leningrade pro vieną aikštę, kurioje buvo suvaryti eilutėn kokie dešimt autobusų ir visų jų motorai burzgė išvien, pripildydami naktį dūmų ir gaudesio. Man nesinorėjo galvoti apie žmones kaimynystės namuose, kurie bandė užmigti.

Privilegijuotosios Klasės Vaikeliai, ir Kiti

Didesniuose miestuose ar respublikų sostinėse dažnai pasitaiko, kad ambicingi darbininkai ima ir pabando užtikrinti savo vaikams vietą universitete sandėrių keliu. "Sakysim, koks dažytojų cecho brigadininkas ima ir pasiūlo, kad jis nudažys instituto vartus ir tvoreles", - pasakojo man vienas jaunuolis. "Rektorius, žinoma, šoka griebti tą progą, nes norint, kad tie darbai būtų atlikti reguliaria tvarka, institutui tektų laukti metų metus. Už poros dienų skambtelį telefonas ir brigadininkas ima teirautis, ar bus jo sūnus ar giminaitis išleistas universitetan?".

Aukšti partijos vadeivos gali paprasčiausiai įsprauti savąjį abiturientą universitetan arba, priešingai, užkirsti jam kelią, jei jis pasimato jiems įtartinu elementu. Bet, pasirodo, nevisada. Vienas Maskvos apskirties raikomas viena dieną skundėsi žinomam biologui Aleksandrui Goldfarb'ui, kad žydai disidentai pridarą jam begales rūpesčio, kadangi jie šneka apie jį net Amerikos Balso laidoje.

- Imkim pavyzdžiui Michail Ogijusskį (kibernetikos specialistą, tapusį disidentu). Mes buvome priversti priimti jo dukrą universitetan, antraip jis būtų kėlęs gvoltą įsivienyje, šaukdamas, kad vyksta diskriminacija".

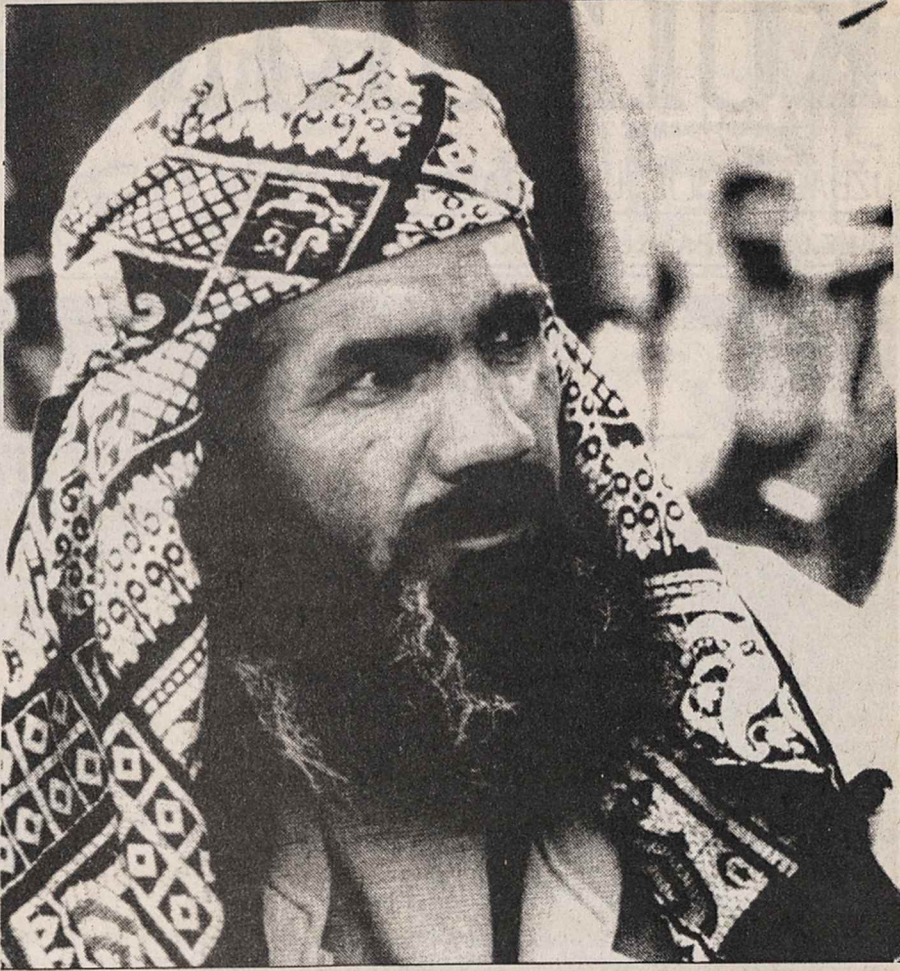
Motery Padėtis

Aš užklausiui Tamos, ką ji mano daryti per Tarptautinę Moters Dieną. Ar laukia užsukant brolio su šeima atšvesti tą šventę?

- Ne,- atsakė ji man čia pat, nesusvyravusi. - Jei jis užeitų, man reikėtų maltis eilėje prie krautuvės, reikėtų išsivalyti butą, virti, plauti indus. Niekas man nepadės. Brolienei aš nepatinku. Mano brolis perdaug ryja ir geria. Ne, aš atšvėsia už Tarptautinę Moters Dieną pati viena: pailsėsiu, nieko nekviessdama.

Jos atsakymas gerai pailiustruoja tą pakopą, kurią yra pasiekęs moterų išsilaisvinimo sąjūdis Sovietų Rusijoje 1980 metų savartoje.

Slaptas ginklas, kuris padėjo sovietų moterim išlikti gyvom, tai bobučių buvimas - tų legendinių, su nieku nepalyginamų "babuškų" - buvimas šeimoje. Bet dabar dalykai keičiasi. Ar iš tikrųjų?

Canapress Photo Service

ISMAIL KHAN, vakarų ir pietų Afganistano emiras, buvęs majoras afganų kariuomenėje. Jo vienintelis tikslas - taikingas susitarimas su sovietais - su ta sąlyga, kad sovietai visiskai pasitrauktų iš Afganistano.

LITHUANIANS RALLY AROUND ARMENIAN CAUSE

(New York, April 7, LIC) Lithuanian Information Center has just received a statement issued by Lithuanian activists, expressing solidarity with the Armenians and demanding that the Supreme Soviet "abide by the Constitution and return to Armenia the lands of its fathers and forefathers."

In response to recent Armenian demonstrations, 26 Lithuanians signet the statement last month, which said that "we... express our sympathy and solidarity with the Armenian nation, fighting for the reunification of its national territories. Armenian-Lithuanian political ties are deeply rooted in the past... Both nations began to bear, almost simultaneously, the yoke of Russian imperialism forced upon them. Armenia, like Lithuania, declared its independence in 1918...

"Lithuania managed to safeguard its independence for 22 years, at a time when Russia and Turkey divided up Armenia. Our common fate in 1940 brought us back together. Stalin ... parceled out our ethnographic territories to Armenians and Lithuanian neighbors. Bearing this in mind, we Lithuanians fully understand the pain and sorrow of the Armenian nation..." stated the Lithuanian signatories.

In conclusion, they demanded that the Soviet Union free Paruir Airikyanin, one of the leaders of the Armenian National Movement, arrested on March 24, as well as two unnamed human rights activists.

Nationalist demonstrations took place last February in Lithuania. Despite the increased presence of militia forces, an estimated 100,000 attended Sunday services for the special intention of freedom on February 14. Demonstrators and police clashed in Vilnius and Kaunas, where thousands gathered to mark February 16, Lithuanian Independence Day. As in Armenia, telephone contact with Lithuanian nationals was cut off during the unrest.

Kada 1982 m.rugpjūčio mėnesį Svetlana Savickaja antroji moteris kosmonautė, buvo pasiusta erdvėna su dviem vyrais astronautais kapsulėje Sojuz-T-5, visa krašto spauda skelbė, kad tai naujas įrodymas, kokios teisės užtikrintos sovietinei moteriai. Bet netrukus pasklido Maskvoje mažiau oficiali versija apie tą žygdarbį. Buvo pasakojama, kad tą dieną, kai Sojuz-T-5 prisijungė prie orbitinės stoties Saliut-7, kosmonautai, kurie skriejo ratu aplink žemę nuo gegužės mėnesio dausose, pasitiko su nekantrumu Svetlaną, laikydami rankose priejuostę:

- Pagaliau bus kas mums verda pietus,- tarė jie, nurodydami moteriai kosmonautei kur yra virtuvės vieta.

Neseniai praveistas apklausinėjimas parodė, kad šiandien 80% jaunų šeimų gyvena atskirai nuo tėvų. Tai būna naujos įtampos priežastimi sutuoktinių tarpe, kadangi moterim atitenka dviguba rolė: būti šeimininke namuose ir dirbančia moterimi. Užtat auga vaikų darželių pareikalavimas. Valstybė bando tą paklausą patenkinti, bet nelaimei, neįstengia.

Lyčių maišymasis Sovietų Sąjungoje gerokai intensyvus ir privačiai seksas vaidina stambų vaidmenį, nors žmonių laikysena viešumoje lytinių problemų atžvilgiu droviai dorovinga. Vieno Ukrainos miesto gydytojas aiškino man, kad Sovietų Sąjungoje neapraktikuojama lytinė terapija, nors jos baisiausiai reikėtų. Tuo pat metu man kita moteris, nomenklatūristė, aiškino, kad 80% jos draugų yra neįtikimi. Amerikiečiai studentai, atvykę kultūrinių mainų programos dėka, konstatavo, kad sovietiniai studentai, su kuriais jie buvo susidragavę, labai pro pirštus žvelgė į sekso klausimus. Per vakarones jie labai greitai nusigerdavo ir tada nesivaržydavo.

Dažniausiai vartojama priemonė išvengti neštumui yra abortai. Tokiame laipsnyje, kad priblokštų vakariečius ir šokiruotų "Pro-Vita" sąjūdžio šalininkus. Liuda buvo jų turėjusi penkis. Šeši abortai moteriai yra įprastas reiškinys, kadangi kai kurios buvo jų turėjusios iki 24.

Lygiai kaip kad esama Sovietų Sąjungoje apatinių moteriškų baltinių stygiaus, taip pat trūksta ir intymiosios higienos reikmenų. Kai buvo paleidę išimties keliu pardavimui vienkartinį (throw away) vystyklų kiekį, moterys puolėsi jais apsirūpinti, naudodamos savo asmeniniams reikalams.

Visai kaip Vakaruose, skyrbybų skaičius pastoviai auga. 1980 m. krašto vidurkiu buvo 332 skyrbybos 1 tūkstančiui porų, atseit vienos skyrbybos trim jungtuvėm. Maskvoje, Kijeve, Rygoje ir kituose dideliuose miestuose tas santykis yra vienas prieš du ir priylgsta JAV vidurkiui.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

UŽBAIGTA "LIETUVOS BAŽNYČIŲ" SERIJA

IŠLEISTA PASKUTINIOJI 7-TOJI KNYGA

Veikalo "LIETUVOS BAŽNYČIOS" autorius Bronius KVIKLYS su čikagiečiais žurnalistais: Vytautu ZALATORIUM ir Ed. ŠULAIČIU žiūri knygos nuotraukas. Nuotrauka Z. Degučio

1988 m.balandžio mėnesio antroje pusėje išėjo "Lietuvos Bažnyčių" veikalo 6-tasis tomas, liečiantis KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJĄ. Jame atspausdinta ir ankstesnių tomų papildymas. Tokiu būdu buvo užbaigtas didžiulis užmojis, pareikalavęs daug darbo,jėgų ir lėšų. Šio viso užmojo svarbiausiuoju asmeniu yra čikagietis žurnalistas Bronius K v i k l y s, kurio ryžtu ir pasiaukojimu buvo išleistos 7 knygos, arba 6 tomai (Vilniaus vyskupijai buvo skirti du tomai).

Nežiūrint, kad Kaišiadorių vyskupija yra pati mažiausia, bet ją aprašantis šis naujasis (ir paskutinis) tomas yra pats didžiausias: 608 puslapių ir sveria net 4 svarus. Tai atsitiko todėl, kad į šį tomą sudėti ankstesniųjų tomų papildymai, patikslinimai, klaidų atitaisymai, o taip pat ir žodynėliai bei vardynai.

Kaip ir ankstesnieji tomai, taip ir šis turi nepaprastai daug medžiagos, yra gražiai paruoštas bei atspausdintas. Geras popierius, laužymas, puikus įrišimas knyga padaro tikrai vertą dėmesio, galinčią konkuruoti su Amerikos geriausiųjų leidyklų leidiniais. Joje įdėta daugybė nuotraukų, kurių didžiuma skelbiama pirmą kartą. Knygos įžanga parašyta ir anglų kalba (ją išvertė Rūta Kulikauskienė). Meniškai knyga apipavidalino ir ją ofseto spaudai paruošė dail.Petras Aleksa, o išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla. Knygos ofseto darbus atliko Mykolas Morkūnas su jo spaustuvės darbuotojais: Zina Morkūniene, Henrieta Vepštiene ir Klementu Dedela.

Dainavos Sūnus

LIETUVA MANO ATSIMINIMŲ MIGLOSE

6. / tęsinys /

Atėjus žiemai, gimnazijų bei seminarijos jaunimas mėgdavo eiti ant užšalusios Šešupės pasičiužinėti. Vienas epizodas pasiliko atmintyje, kaip pirmasis susidūrimas su mirtimi. O buvo taip. Vieną saulėtą ir šaltą gruodžio popietę, paruošę pamokas, mūsų buto berniokai nutarė nueiti ant menkai užšalusios Šešupės pasičiužinėti. Buvo visai netoli,- tik už parapijos bažnyčios. Mūsų buvo ten jau keliolika vyrų iš įvairių klasių. Aš kaip tik norėjau išbandyti savo naująsias pačiužas. Čiuožėme visai netoli naujosios hydro-elektros stoties. Ledas prie užtvankos dėl smarkaus tekėjimo buvo žymiai plonesnis nei kitur ant upės. Pradėjome rodyti savo įvairius sugebėjimus. Aš, įsismaginęs, įlėkiau į plonesnio ledo plotą ir pamaciau, kad ledas ėmė linkti, lyg guminis. Mėginau stabdyti įsibėgėjimą, bet jau buvo neįmanoma. Tik pasijutau ligi pusės lediniame vandenyje. Griebiausi už ledo kraštų -lūžta. Visi kiti tuoj pamatė mano mirtinas grumtynes su srauniai tekančiu Šešupės lediniu vandeniu. Tačiau nė vienas arčiau prie manęs prieiti ir nedrįso, ir negalėjo. Pagaliau kažkas iš vyresniųjų gimnazistų,skubiai kažkur suradęs kartį, atsargiai prišliaužė ant pilvo ir ištiesė man galą tos karties. Laimė, dar turėjau pakanamai jėgos už jos laikytis. Dar keletą kitų jaunuolių sudarė rankomis grandinę ir prilaikė mano gelbėtoją už kojos, kad šis galėtų mane ant tvirtesnio ledo užtraukti. Gelbėjimas pavyko. Aš, išsikapstęs iš šalto mirties glėbio, skutau, kaip galima greičiau, namo. O šalo tada gerokai. Kol parbėgau apie pusės kilometro nuotolį, visi mano drabužiai buvo sušalę lyg šarvai, vos belinko. Kuogreičiausiai numetęs šlapią aprangą, guliau į lovą. Šeiminkė, sužinojusi apie mano nelaimę, paruošė kažko karšto išgerti. Laimingai,- epizodas baigėsi be jokių komplikacijų, išskyrus kai kuriuos reumatizmo antpuolius, kurie mane kamuodavo dar iš vaikystės laikų. Aš tam mano gyvybės išgelbėtoji likau visą amžių dėkingas ir skolingas.

Prabėgo žiemužė. Ėmė pavasarėti. Lietuvą ištiko antras smūgis iš kito kaimyno pusės - Vokietijos. Lygiai po metų nuo lenkų ultimatumo - 1939 m. kovo 17 d. Hitlerio vedamas Reichas, susidorojęs su Austrija ir Čekoslovakija, pareikalavo iš Lietuvos Klaipėdos krašto. Visa lietuvių tauta tą antrąjį, tik žymiai skaudesnį smūgį, labai pergyveno. Skaudžiai jį pajutome ir mes, gimnazistai. Daugelis iš mūsų išreiškė norą stoti į kovą su nacių milžinu...

Man mokslas sekėsi labai gerai. Aš jau pirmavau klasėje kalbose, geografijoje, istorijoje. Jau rungiausi dėl pirmos vietos savo klasėje. Atplasnojo gražus pavasaris. Marijonų vienuolyne ir didžiuliuose gimnazijos soduose sužydėjo obelys. Vieną saulėtą dieną mūsų klasės auklėtojas, lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas Stoškeliūnas išsivedė mūsų klasę į Šunskų miškelį, esantį už ketvertos kilometrų. Tai buvo labai puiki gamtos pamoka ir geras pasivaikščiojimas.

Vis dėlto, mano kietas mokymasis prieš metus 4 psl.

ALOYZO B A R O ņ O NOVELĖS KONKURSO TAISYKLĖS:

1. Novelės temą autoriai pasirenka laisvai, tik pageidaujamas lietuviškas turinys ir personažai.
2. Novelės ilgis ne daugiau kaip 20-25 mašinėle rašytų puslapių.
3. Rankraščius siųsti vertinimo komisijos pirm.Petrui Melnikui-22238 Brian,TAYLOR, MI 48180, USA. Kiti komisijos nariai: Algirdas Landsbergis ir Leonas Lėtas. Paskutinė išsiuntimo data 1988 m. rugpjūčio mėn.31d.(pašto antspaudas).
4. Nepremijuotų kūrinių autorių vokeliai nebus atidaryti; autoriams prašant, rankraščiai bus grąžinti nurodytu adresu.
5. Premijos dydis- \$500. Šių metų premijos premijos mėcenatė Monika Lemberdienė, gyvenanti Kalifornijoje.

Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdyba

Nežiūrint, kad pagrindiniu knygos autoriumi yra Bronius Kviklys, jam talkino ir būrelis tautiečių. Architektūrinius bažnyčių aprašymus pateikė dr.Jurgis Gimbutas, Kaišiadorių vyskupijos dalį aprašymo parūpino tos vyskupijos buvęs kunigas dr. Ignas Urbonas. Kiti knygos svarbesnieji talkininkai: kun.A.Tamošaitis,S.J., P.Vaičekas, VI.Civinskas, K.Bradūnas, D.Bindokienė, J.Dainauskas, J.Kreivėnas, A.Veselkienė ir daugelis kitų.

Knygos leidimą parėmė LIETUVIŲ FONDAS ir kai kurie kunigai (jų tarpe daugiausiai aukojo kun.dr. J.Vaišvilas- \$3.000) bei pasauliečiai. Knygos autorius pasigedo finansinės paramos iš gausybės JAV lietuviškųjų parapijų klebonų bei mūsų veiksmų.

Serija Pradėta 1980 Metais

Pirmoji "Lietuvos Bažnyčių" serijos knyga, kuri apėmė TELŠIŲ vyskupiją, buvo išleista 1980 metais. Taigi, 6-ių tomų išleidimas užtruko 8 metus. Išleidžiant pirmąjį tomą, taip buvo nusakomas knygos tikslas:

"Vienas iš pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškraipytą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę".

"Nelengvas buvo autoriui darbas surinkti medžiagą, nuotraukas, įvairias žinias. Jei iš anksto būčiau nu-

laiko, priedo dar sukimštas gyvenimas bute su 4 kitais jaunuoliais, atsiliepė į mano sveikatą. Darant bendrą visų gimnazijos mokinių sveikatos patikrinimą, daktaras Lelys užtikino kažką įtartino mano plaučiuose. Po nuodugnių tyrimų buvo konstatuota džiuvos pradžia. Mokslo metai jau ėjo prie sėkmingos pabaigos. Prieš išvažiuojant namo į kaimą vasaros atostogų, daktaras prirašė man laikytis griežto režimo, nepervargti, valgyti daug šviežių daržovių, gerti šviežio pieno su medumi ir t.t. Sugrįžus į tėviškę, mano geroji motinėle labai manimi rūpinosi. Šviežias laukų oras, skaidri saulutė netrukus sveikai nudažė išbalusius skruostus ir nugeltinino mano jaunus garbanas. Aš greitai atsigaivau. Vienok, nesėdėjau kur nors sode kaip ponaitis. Ėjau į laukus drauge su broliais ir seserimis prie cukrinių runkelių ravėjimo ir salietravimo, vėliau jų apkaupimo. Vieninkiu kauptuvu dirbau bulvių laukuose.

Ta vasara buvo džiaugsminga vienu įvykiu visai mūsų tautai: Lietuva laimėjo antrąjį kartą krepšinio čempionatą Kaune.

Tą vasarą ir mūsų šeima apturėjo didžiai džiaugsmingas iškilmes - ištėkėjo mano antroji sesuo Onutė už vieno radijo techniko, kuris turėjo savo dirbtuvę Marijampolėje. Vestuvės buvo nepaprastos. Suvažiuo giminių iš arti ir toli- apie 40 žmonių. Jų buvo pilni visi kampai. Į Daukšių bažnytelę išvažiuojo apie 10 šaunių bričkų ir fajetonų, traukiamų gėlėmis apkaišytų žirgų. Vestuvės pagal senoviškus papročius, tęsėsi bene visą savaitę. Ašaroti buvo sesers atsisveikinimai su savo gimdytojais. Gal la buvo ir mums visiems naujan gyveniman išleidžiant mūsų šauniausią sesę - audėjėlę. O jina! buvo visoje apylinkėje pagarsėjusi, kaip puiki visokių kaišytinių raštų audėja ir tautinių drabužių gamintoja. Namuose lig tol buvo keturios sesės. Trys buvo suaugusios, šaunios dainininkės. Ketvirtoji, Kastulė buvo pati jauniausia iš mūsų visų. Tačiau vyriausiajai ištėkėjus, už kelių metų ir ši tapo gera jauna dainininke.

Tarptautiniai neramumų audros debesys jau vis labiau niukėsi virš Europos. Rudeniop, rugpjūčio 25 d. įvyko slapta sandėris tarp Sovietų Molotovo ir Reicho Ribbentrop'o. Šio pasėkoje rugsėjo 1-ąją sugriaudė pirmieji II-jo DIDŽIOJO PASAULINIO KARO šūviai tarp Vokietijos ir Lenkijos. Baisi naujojo karo drama prasidėjo.

Mūsų naujieji mokslo metai prasidėjo vis dėlto, normaliai. Grįžome į savo gimnazijas visokiausių tarptautinių įvykių suintriguoti. Lietuvos ginkluotosios pajėgos buvo sustiprintos pašauktaisiais atsarginiais. Laikas nuo laiko gražiąja Vytauto gatve pražygiuodavo Lietuvos šaunių karių kuopos, traukdamos harmonizuotas žygio dainas, kaip "Bunda vyčiai, skamba terška plienas - Lietuvos kariai visi kaip vienas..." Tai man padarė neužmirštamą įspūdį.

Man prisiminė, kai vieną šaltą žiemos dieną, prieš keletą metų, man su tėveliu laukiant prie cukraus fabriko vežimų eilėje prie molaso ir lokšėnų išdavimo, aš pirmą kartą turėjau progos matyti mūsų šauniusius kareivėlius pilnoje kautynių aprangoje, manevruojant laukuose tarpe kareivinių ir cukraus fabriko. Jie, manevruodami, priartėjo visai prie mūsų. Smagu buvo stebėti juos su auliniais batais, rusvai žalsvais mundurais ir kepuraitėmis su Vyčio kryžium. Jų veidai sveikai raudoni nuo

PATIKSLINIMAS DEL KULTŪROS KONGRESO LITERATŪROS VAKARO ORGANIZAVIMO

Informaciniame lankstinuke apie būsimąjį Kultūros Kongresą Toronte atspausdinta ir pakartota spaudoje, kad aš esąs literatūros vakaro sudarytojas. Informacija netiksli. Kongreso paruošiamojo stadijoje buvau paprašytas sugestijų, bet už visą Literatūros vakaro ruošą ir programą yra atsakinga tam tikslui Toronte sudarytoji specialioji komisija, kuriai vadovauja KLB kultūros komisijos pirminkė Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė. Henrikas Nagys

VIII- TOJI ŠOKIŲ ŠVENTĖ KANADOJE

VIII-ji Tautinių Šokių šventė jau čia pat. Liepos 2 ir 3 dienomis i Hamiltoną suvažiuos virš 2000 mūsų tautinius šokius šokančio jaunimo, privažiuos daugybė svečių iš viso laisvojo pasaulio.

Ligi šiol visos buvusios tautinių šokių šventės praėjo su dideliu pasisekimu. Jos visos buvo surengtos Amerikoje. Gi šita, VIII-ji Taut. šokių šventė, rengiama jau nebe Amerikoje, bet Kanadoje, Hamiltone. Ar neturėtų būti čia mūsų visų rūpestis, kad ir Kanados lietuvių dabar rengiama taut. šokių šventė taip pat praeitų su nemažesniu pasisekimu?

O mes galime visi prie šios šventės pasisekimo prisidėti garsindami ją, pasikviesdami i šventę iš kitur savo giminių bei draugų, pasisiūlydami kitus ten nuvežti, ar paremti šį jaunimo renginį savo auka.

Šventei lėšų vajeus pirmininkas dr. Silvestras Čepas su savo talkininkais dr. Marija Erstikaityte-Uleckiene ir Herbertu Stepaičiu kviečia kiekvieną, kad ir su maža auka, pasidaryti mūsų VIII-tos Tautinių šokių šventės rengėju. Šventės komitetas

matęs sunkumus bei rūpesčius, o taip pat ir didžiules finansines išlaidas, šio darbo nebūčiau nė pradėjęs. Bet kaip su pirmu tomu "įklimpau", reikėjo tesėti. Ir ištesėjau, nes atsirado išeivijoje ir Lietuvoje žmonių, kurie man padėjo žiniomis, iliustracijomis, patarimais",- taip rašo Bronius Kviklys šioje paskutinėje knygoje.

Savo užbaigos žodyje autorius nurodo ir įvairius sunkumus, nepalankias darbo sąlygas (nebūta po ranka parapijų archyvų ir kitos archyvinės medžiagos), turėtas ribotas rašytų veikalų ir periodikos leidinių skaičius. Nepalankios buvo ir politinės sąlygos (okupacinė valdžia medžiagos rinkimo darbą trukdė). Todėl autorius sakosi, kad nereikia stebėtis, kad knygoje, aprašant bažnyčias ir kitus religinius pastatus bei parapijas, yra daug nelygumų.

Kalbant su šios serijos autoriumi paaiškėjo, jog vienai knygai jis pašventė po vienerius metus, skaitant po 40 valandų savaitėje, darbo. Už visą savo darbą jokio atlyginimo negavo, o tik dar kartais pridėdavo iš savo pinigines. Vieno tomo paruošimas ir atspausdinimas kainavo apie 30.000 dolerių. Pati knyga pardavinėjama su nuostoliu, nes 1 egz.savikaina yra apie 40 dolerių.

Čia reikia pažymėti, jog čikagietis Bronius Kviklys atidavė nepaprastą duklę lietuviškam spausdintam žodžiui su savo, turbūt, sau lygios neturinčia LIETUVOS BAŽNYČIŲ serija. Ed. Šulaitis

šalčio ir veiksmų.Rankose šautuvai. Jie man atrodė visi linksmi ir smagūs vyrai, "kurie niekad nedejuoja - sau dainas dainuoja"...

NAUJIEJI MOKSLO METAI IR KARO PRADŽIA 1939 METŲ RUDENI

Naujieji mokslo metai prasidėjo drauge su II-ju didžiuoju pasauliniu karu. Šį kartą apsigyvenau jau pas savo seserį, kuri su savo vyru, jau mano antruoju svainiu, buvo įsikūrę į vakarus nuo miesto sodo, vieno kunigo namo antrame aukšte. Ten buvo 2 butai po 4 kambarius. Vienaime gyvenome mes, o kitame gale - keturių moksleivių šeima. Namas turėjo didžiulį žemės plotą, su dideliu kiemu, kuriame kunigas buvo įsitaisęs puikų sodą su gėlynais ir pasivaikščiavimo takais. Pats namas, be to, stovėjo prie kažkokių senų,jau apleistų kapinaičių. Jose jaunos porėlės dažnai užsukdavo pasiglamonėti. Man i Marijonų gimnaziją buvo truputį tolesnis kelias, nei praeitais metais, bet tik geras pasivaikščiojimas pro miesto sodą. Vienok, vieta buvo labai patogi. Iš čia i gimnaziją gal apie 10 minučių ir i mūsų gražiausią, visų moksleivių pamėgtąją "varšavinę" gatvę tik per puikųjį "karališkąjį". Miesto sodą. O, koks aukštų, šimtmetinių klevų, liepų, topolių ir jovarų tad sodas buvo, su gražiai išvedžiotais pasivaikščiavimo takais! Aplink jį buvo išsistatę žymių pedagogų, miesto pareigūnų namai. Pačiame sode buvo didžiulis "Ferris" ratas, savo aukščiu lyginosi su medžių viršūnėmis. Kitoje vietoje apie vidurį, prie didžiojo tako buvo paviljonas, kuriame miestiečiai galėdavo šiltais orais ledų ir vėsių gėrimų pamėgauti. Ten buvo taipgi bokso arena, kur vykdavo turnyrai tarpe įvairių klubų. Kitame krašte, i šiaurę, buvo teniso aikštelės, o už jų ir naujoji ligoninė. Labai moderniška, aprūpinta naujaisiomis operacijų ir rentgeno mašinomis.

Šis puikusias Miesto sodas savo frontu stovėjo atsi-rėmęs i tą gražiąją mūsų "varšavinę" - Vytauto gatvę. Čia, pralindęs apačią Vytauto gatvės, nuo mergaičių gimnazijos ir mokytojų seminarijos atbėgęs Javonio upelis, gražių, gilių griovių čiuurleno pro Miesto sodą. Mažne prieš šį parką, kitoje Vytauto gatvės pusėje, kampe Vai-čiai gatvės, stovi grakšti bizantiško stiliaus bažnytelė, kadaise caro laikais buvusi įgulos kariuomenės šventovė. Nūnai ji buvo perimta katalikų ir perkrikštyta Šv.Vincento vardu, tarnavo kaip Lietuvos kariuomenės 9-tojo pulko įgulos bažnyčia. I ją kiekvieną sekmadienį apie 10 val.ryto su trankiai grojančiu orkestru atžygiuodavo kuri nors 9-tojo pulko kuopa. Mes, moksleiviai, kaip ir daugelis miesto gyventojų, visuomet laukdavome dideliais būriais ant šaligatvių išsiričiau jų atžygiuojant. Tai būdavo mums visiems savaitinis kariuomenės paradas.

Ant šios Vytauto- "varšavinės" - gatvės po 11-sios valandos sekmadienio mišį visuomet, esant gražiam orui, išidavo tūkstantinės minios moksleivių iš visų gimnazijų, mokytojų seminarijos, amatų mokyklos pasivaikšči-ojimui. Platūs, lygūs nauji cementiniai šaligatviai sutalpidavo moksleivių gretas, einančias net po keturis i kiekvieną kryptį. Šis didžiulis ilgas moksleivių sriautas nusitęsavo nuo Bažnyčios gatvės ligi Miesto sodo, ar net toliau i pietus už Javonio upelio tiltelio pro Vytauto gatvę. / bus daugiau /

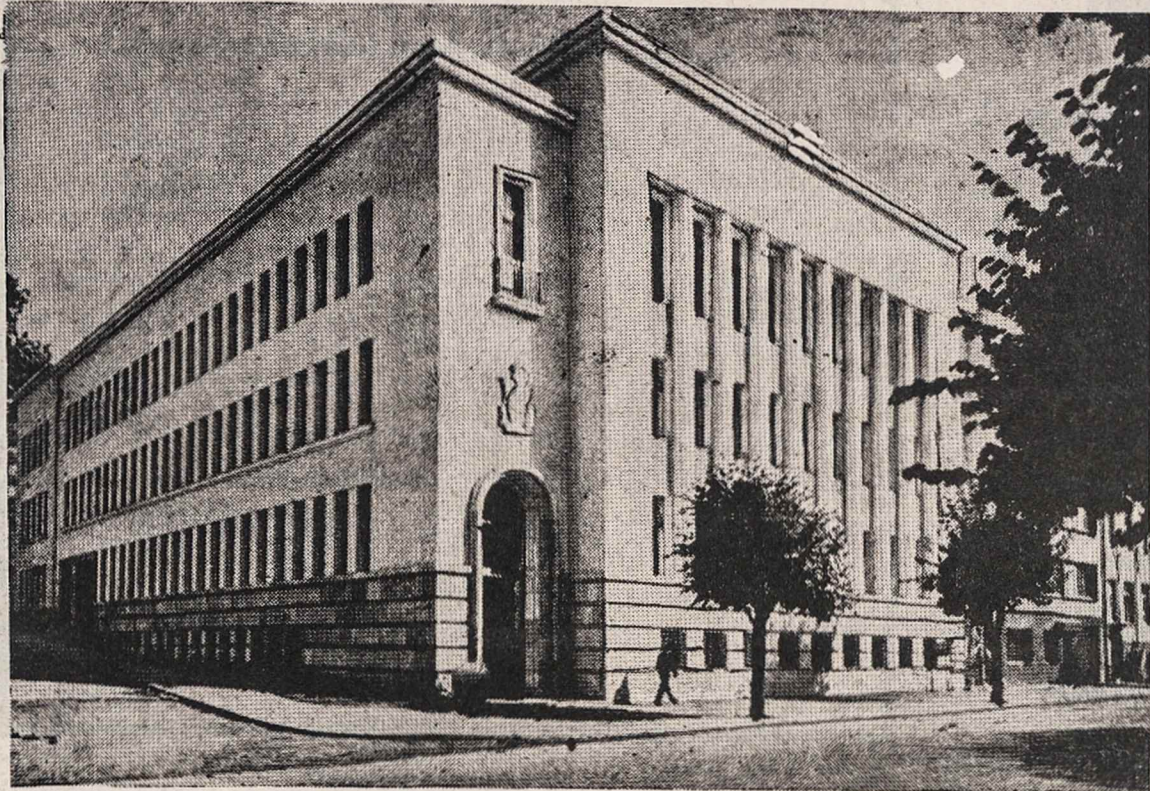
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠENIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽA -
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. V a l a n č i u s

Prekybos ir Pramonės rūmai Kaune, Donelaičio gatvėje.

● Visame pasaulyje pagarsėjęs krepšininkas ARVYDAS SABONIS, pakartotinai susižeidęs kojos raiščius, operuotas ir gydytas Lietuvoje ir Suomijoje, tolimajam gydymui atvyksta į JAV, Huston'o klinika. Su juo keliauja ir mikrochirurgas Kęstutis Vitkus.

Rašoma, kad A.Saboni siūlėsi priimti ir kiti JAV medicinos centrai, tik statė sąlygą, kad jis kurį laiką žaistų Amerikoje.

● Sovietų Sąjungos Dailės Akademijos sesijoje buvo išrinkti tikrieji nariai - akademikai ir nariai korespondentai, tarpe jų yra trys Lietuvos atstovai: architektas Vytautas Čekanauskas, o nariais korespondentais - architektas Gediminas Baravykas ir dailininkas Augustinas Savickas.

● Lietuvoje viešėjo tarptautinės organizacijos "Pasaulio Gydytojai Prieš Branduolinio Karo grėsmę" delegacija.

Svečiai atvyko į Kauno Medicinos Institutą, kur vyko mokslinė praktinė konferencija tema

"Jaunojo gydytojo asmenybės vaidmuo antikariname judėjime". Jie apsilankė Kauno P.Jašinsko Klinikoje. Rašoma, kad Medicinos Institute buvo surengta draugystės vakaronė, o Kauno Rotušės aikštėje įvyko antikarinis mitingas. Kažin ar to mitingo metu buvo pasisakyta už greitą pasitraukimą iš Afganistano arba bent pasigirta, kad iš jo tikrai pasitrauks ne tik su kariuomene, bet ir su visais ginklais...

Ta proga, jeigu tokie svečiavimaisi ir mitingai yra nuoširdūs, tai reikia iš esmės pasmerkti bet kokios rūšies kitos valstybės ar tautos užpuolimus, bet kokius savo ideologijos įvedimus "kūjo ir pjauntuvo", kalavijo ar bombų, dujų ar atominių raketų pagalba.

Taip pat kyla klausimas kodėl, kai buvo rengiamos taikos demonstracijos Maskvoje net "demokratiškosios" komunistų partijos iniciatyva - ji buvo draudžiama.

● Dail.profesorius JUOZAS MIKĖNAS mirė Kaune, š.m. balandžio mėn.7 d., eidamas 89-tuosius savo gyvenimo metus.

FIZINIS AUKLĖJIMAS

Fizinio auklėjimo reikalams 1932 m. Kaune buvo įsteigti Kūno Kultūros Rūmai. Jų veikla apima dvi sritis: 1. mokyklų fizinį auklėjimą ir 2. organizuoto jaunimo fizinį lavinimą bei sportą.

Fizinį lavinimą mokyklose, vasaros aikštelėse ir vaikų darželiuose Kūno Kultūros Rūmai tvarko trejopu būdu: a) sudaro ir skatina sudaryti fiziniam auklėjimui tinkamas materialines sąlygas, b) tiesioginiu būdu (mokyklų lankymas, kursai) ir netiesioginiu būdu (programos v.k.k. ženklas) vadovauja mokyklų fizinio auklėjimo darbui, ir c) seka darbo rezultatus (sveikatos tikrinimas, šventės, pirmenybės ir kt.).

Su švietimo ir Vidaus reikalų ministerijom susitarta dėl pradžios mokyklų aikščių tipo ir išplanavimo. Švietimo ministerijos statomose mokyklose yra rengiamos aikštės ir salės mankštai. K. Dineika, 1938 m.

Tilžė Vydūnas išgyveno iki pat 1944 metų, nors nacių valdžia įvairiais būdais jį persekiojo ir 1938 metais, apkaltinusi devizų nuostatų laužymu, net buvo jį įkalinusi (1938.III.1-V.9). Tik karo audra privertė Vydūną 1944 metais palikti gimtinę ir trauktis į Vakarų. Traukdamasis jis turėjo įvairių, net labai sunkių pergyvenimų: buvo rusų kareivių apiplėštas, lenkų kareivių sumuštas, sėdant laivan istumtas į vandenį - vos nenuskendo. Tačiau laimingai jam pasisekė visas bėdas pergyventi ir 1946 m. patekti į Vakarų Vokietijos britų okupacinę zoną. Detmolde lietuvių buvo apgyvendintas ir labai gražiai globojamas. J.A. Stiklorius (iš "Vydūnas", Aidai, 1078 Nr. 10).

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

nimo metus. Palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

Yra tiesa, kad viso laisvojo pasaulio ir tikriausiai šviesūs Sovietų gydytojai /nebūtinai tik jauni/ rūpinasi branduolinio karo pasekmėmis, taip pat ir nermalio nuodingų dujų vartojimu karo veiksmuose, ypač prieš civilinius gyventojus.

● VILNIAUS Darbuotojų Rūmuose š.m.kovo 25 d. buvo paminėtos lietuvių literatūros klasiko ir filosofo VYDŪNO gimimo 120 tosios metinės.

Apie Vydūno gyvenimą bei kūrybą paskaitą skaitė filosofijos mokslo kandidatas V.Bagdonavičius.

1988 m. kovo 8 d. pirmą kartą įvyko Vilniaus miesto gražuolės rinkimai. Kandidatavo 13 merginų. Laimėjo 17 m. Ingrida Mikelionytė.

RAŠYTOJŲ IR MOKSLININKŲ REZOLIUCIJA

Lietuvos Rašytojų Sąjungos susirinkime buvo aptarta kartu su specialistais ekologinė situacija Lietuvoje ir priimta rezoliucija. Joje kviečiama visus rašytojus ir kūrybinę inteligentiją karštai ir drąsiai kelti gamtos meilės ir apsaugos temas savo kūryboje.

Susirinkimas prašo centrinės ministerijas (turbūt tas kurios dirguoja Maskvoje) savavališkai nekoncentruoti Lietuvos teritorijoje naujų gamybinių vienetų, bloginančių ekologinę situaciją ir neplėsti veikiančių įmonių, kaip jau įvyko Mažeikių naftos perdirbimo gamykloje ir Jonavos "Azoto" gamybiniame susivienijime.

SVARBŪS MOTERŲ IŠRADIMAI

Amerikos kontinento moterys yra išradusios labai naudingų dalykų.

Skritulinis pjūklas

Tabitha Babbitt, 1812 m., išsižiūrėjusi į savo verpimo ratelį, sugalvojo, kad apvalas pjūklas, vandens varomo rato pagalba galėtų pjauti medžius lėptjūvėse. Taip ši Harvard,Mass. gyventoja sugalvojo pirmąjį skritulinio pjūklo modelį.

Skystasis Popierius

Bette Clair Nesmith pastebėjo, kad jos draugai dailininkai niekada netaisydavo savo darbų ištrindami. Jie paprasčiausiai užtepavo nepatinkamą vietą kitais dažais. Ji nutarė tą principą panaudoti savo raštinėje, kur ji dirbo sekretore. Paėmusi baltus tempera dažus, atskiedžiamus vandeniu ir plonutį teptuką, užtepavo mašinraščio klaidas ir taip išrado naują produktą, pavadinusi jį "liquid paper" - skystasis popierius.

Bette Nesmith įkūrė "Liquid Paper" korporaciją 1956 m. ir turėjo didžiausią akcijų dalį, kai korporacija 1979 m. buvo parduota už 47.5 milijono dolerių.

Automobilių Langų Šluostyklė

Mary Anderson iš Birmingham, Ala., lankydama New York'e 1902 m., pastebėjo, kad kuomet lydavo, elektrinio autobuso vairuotojai vos galėjo išžiūrėti pro langą kelią. Sugrįžusi namo, ji įtaisė guminę juostelę ant rankenos ir įstatė ją į langą.

Jos sugalvota lango stiklo šluostė pakeitė iš pagrindų vairavimo sąlygas lietingomis dienomis.

Išmetami Vystyklai

1950-taisiais metais New York'o šeimininkei Marion Donovan labai įkyrėjo jos dukrytės vystyklus plauti. Tad ji nukirpo gabalą nuo guminės vonios užuolaidos, sulankstė taip, kad būtų galima įdėti drėgmę sugeriančią medžiagą ir ją paskui išmesti. Savo išradimą ji užpatentavo 1951 m.

Pagerino Satelitų Varomąją Jėgą

Besirūpindama, kad nemažas satelitų skaičius nukrisdavo žemėn, nepajėgdami išsilaikyti savose orbitose, inžinierė Yvonne Brill iš Montgomery Township, N.J., suplanavo naują raketų sistemą RCA kompanijai, kurioje ji dirbo. Jos sistema įgalina satelitus pakeisti erdvėje savo orbitas.

/ Parinko E.K./

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

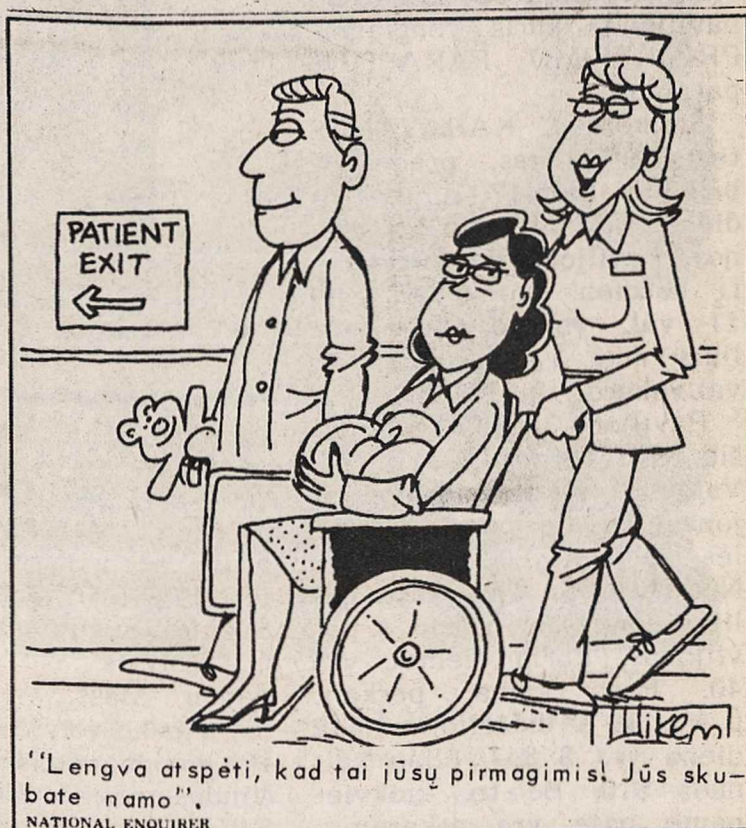
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI
VEIDRODŽIAI

"Lengva atspėti, kad tai jūsų pirmagimis! Jūs skubate namo".
NATIONAL ENQUIRER

KUO TIKĖTI?

Arabas nuėjo pas savo kaimyną ir paprašė jam kuriam laikui paskolinti asilą.

Kaimynas atsakė, kad asilo nėra, kad jis ganosi labai toli nuo namų.

Tuo metu asilas tvartelyje užblioė.

- Bet juk tai tavo asilo balsas! - nusišėbėję žmogelis.

- O tu dabar ką! - iššėbė kaimynas. - Tiki mano asilą, o manim ne?

PRIEDAI

Virejas arabas vire bulvienę su mėsa. Aplink jį susirinko daug smalsuolių. Vienas jų išėmė iš puodo mėsos gabaliuką, paragavo ir tarė:

- Druskos mažai, reikia pridėti.

Kitas taip pat paragavo ir tarė:

- Mažai prieskonių, reikia pridėti.

Trečias pareiškė, kad reikia pridėti acto. Tada virejas išėmė iš puodo mėsos gabaliuką, paragavo ir tarė:

- Mažai puode mėsos beliko, reikia pridėti.

DRĖGMĖ KARTAIS APSUNKINA GALVOJIMĄ

Ištirta, kad drėgmė neigiamai veikia į sugebėjimą koncentruotis. Kuomet ji yra stipresnė, sunkiau aiškiai formuoti mintis. Taip pat veikia psichologiškai ir oro temperatūrų svyravimai.

Stipri drėgmė ore veikia ne tik į koncentraciją, bet skatina ir apdijimą ir apatiškumą.

Kuomet yra šalta ir temperatūra pradeda kilti, sumenkėja neramumo jausmas, sumažina apdijimą ir žmonės pasijunta guvesni.

Saulės šviesa, vėju stiprumas ir oro spaudimas taip pat veikia žmonių nuotaikas, skelbia Kanados prof. dr. Howarth, psichologas Albertos universitete.

"Paėmę saulės šviesą, sumenkėja depresija. Barometru rodant kylantį spaudimą, žmonės gali lengviau koncentruotis ir yra guvesni. Tačiau, krentant spaudimui, neišvengiamai apima apdijimas. Vis labiau domimasi, kodėl vyksta tokie pasikeitimai. Kai kurie mokslininkai sprendžia, kad nuotaikų pasikeitimai gali priklausyti nuo statinės elektros energijos, kuri susidaro besikeičiant orui.

Kiti galvoja, jog nuotaikų keitimasis yra „išmoktas“ - kaip nors susidaroma pažiūra, kad privalome atiti kamai jaustis tam tikram orui esant".

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS. REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

JŲŲ AUKA TAUTOS FONDUI GĄRSINA LIETUVOS LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS KALBOMIS ELTOS IR RADIO ŽINIOS NESULAIKOMAI SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIUOSE KRAŠTUOSE APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:

Montrealio -1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive, N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ IGALIOTINIAI

Calgary - 823-21 Ave., S.E. Calgary, Alta, U2G 1M9
St. Catharines - 12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberdeen Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St. Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave., P7G-1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, N0L 2P0
Sault Ste Marie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7
Sudbury - 246, College Str., P3C 4V5
Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave., L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

KLB TORONTO APYLINKĖS VEIKLOJE

Toronto, nuo 1969 m. rengiamas Tautybų Festivalis KARAVANAS. Jame lietuviai dalyvauja su VILNIAUS pavyliu, kuris rengiamas PRISIKĖLIMO PARAPIJOS patalpose.

Šiomet KARAVANAS tęsis 9 dienas, pradedant birželio mėn. 17 d., penktadienį, iki birželio 25 dienos. Pavyliu bus atidaryti kasdien nuo 6 val. v. iki 11 val. vakaro. Savaitgaliais nuo 3 val. p. iki 11 val. vakaro.

Pavyliu VILNIAUS ruošia KLB Toronto Apylinkės Valdyba. Kiekvienas paviljonas privalo pagal taisyklę išplatinti 200 KARAVANO pasų. Su šiuo pasu galima lankytis visuose paviljonuose, kurių šiomet yra 40. Paso kaina, perkant pirmą birželio mėn. 12 dieną yra \$ 8,- vėliau kainuos \$10. Be to, kiekvienam pase yra atkarpas - loterijos bilietas, kurį pasiuntus nurodytu adresu, galima laimėti 2 asmenims kelionę į Europą.

KARAVANO pasus gali įsigyti darbo valandomis PARAMOS ir PRISIKĖLIMO PARAPIJOS bankeliuose, LIETUVIŲ NAMUOSE, V. Aušroto ir St. Prakapo SPAUDOS KIUOSKUOSE ir bet kurioju metu Toronto Apylinkės Valdybos narius.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ IŠGANYTOJŲ PARAPIJOS choras susirenka reguliariai pirmadieniais repeticijoms parapijos salėn 7:30 val. vakaro.

Klebono pareigas einantis kun. P. DILYS dalyvavo iškilmingose pamaldose, minint Ukrainos 1.000-metį nuo Krikščionybės įvedimo. Ta proga lietuvių kalba maldas sukalbėjo kun. J. Staškus ir kun. P. Dilys. Iškilmingose pamaldose dalyvavo apie 3.000 žmonių.

TORONTIEČIAI "GINTARO" ANSAMBLIO šokėjai linksmai šventė savo narių Ritos Vingilytės ir Lino Grybo vestuves.

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS ruošia vienos dienos išvyką į Niagara Falls ir Marineland gegužės mėn. 25 d. Išvyks 9 val. r. nuo "VILNIUS MANOR". Kaina \$11. Registrotis pas S. Dervinienę ar pas J. Gustainį.

"Valdovo" vaidintojai su režisierium P. Maželiu ir rež. padėjėja E. Dovydaityte. Iš k.: Tadas Dabšys, Sigitas Raulinaitis, Aloyzas Pečiulis, Ramunė Jurkūnaitė-Vitkienė, E. Dovydaitytė, P. Maželis, Vincas Dovydaitis, Sigitė Mikutaitytė, Antanas Kiškis, Arvydas Raulinaitis ir Arnoldas Kungys.

— Nuotrauka V. Pluko

Lietuvių Namų Žinios

LN sekmadienio popietėje dalyvavo 350 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: G.J. Velyvis iš North Adams, Mass., J.K. Palskiai iš Rochester, A.E. Ruzgai iš Woodhaven, N.Y., Onutė Vindašienė iš Kalifornijos, S/Vėlyvytė/ ir P. Fehn iš Morristown, N.J.

LN Karaliaus Mindaugo menėje balandžio mėn. 23 ir 24 d. d. vyko BALTIEČIŲ FILATELISTŲ PARODA, reprezentuojanti Estijos, Latvijos ir Lietuvos pašto ženklus ir pinigus. Parodą aplankė daug lietuvių ir kitataučių. Paroda, pavadinama "BALTEX IX" buvo aprašyta "Toronto Star" dienraštyje.

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS AUKOJO:

\$1.000,- Petras Bridikas; \$200,- P.M. Sostakai; \$100,- a.a. Jono Steiblio atminimui žmona Elena Steiblienė;

Aukos priimamos PARAMOJE ir PRISIKĖLIMO PARAPIJOS banke.

LN paliktas tamsiai rudos spalvos apsiaustas; skambinti LN vedėjui T. Stanuliui tel: 532-3311.

Jaunuoliams-studentams yra keletas laisvų vietų LN BINGE. Skambinti T. Stanuliui tel: 532-3311.

LIETUVIŲ NAMUOSE balandžio mėn. 9 d. vyko Kanados Lietuvių Bendruomenės Švietimo Komisijos surengtas mokytojų suvažiavimas. Jame dalyvavo 26 mokytojai iš Vancouverio, Calgary, Ottawos, Montrealio, Hamiltono ir Toronto. Montrealietė dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė pir-

LOS ANGELES

LOS ANGELES Lietuvių Dramos Teatras pasirodys Toronte, PL Kongreso praga su Putino drama VALDOVAS.

Už šio veikalo pastatymą šis patyręs teatro vienetas yra laimėjęs Teatro Festivalyje I-ąją vietą. Vaidinimą Kanadoje matysime pirmą kartą.

Veikalą režisuoja P. Maželis. Šiam Dramos sambūriui ilgus metus vadovavo Dalia Mackialienė, kuri jau keli metai apsigyveno prie šiltųjų vandenų.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS Aštuntoji Premijų Šventė vyks LOS ANGELES, Calif., š.m. gegužės mėn. 15 d., Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Šventės koordinavimu rūpinasi Los Angeles LB apylinkė, vadovaujama Edmundo Kulikausko. Talkina Santa Monica apylinkė ir LB Vakarų apygarda.

Bus įteiktos šios premijos: literatūros, dailės, muzikos, teatro, žurnalistikos.

Keturių premijų mecenatas - LIETUVIŲ FONDAS. Meninę dalį praves aktorė Rasa Kazlas iš New York'o. Programoje dalyvaus Los Angeles Vyrų Kvartetas.

moje paskaitoje kalbėjo apie keturias lietuves poetes: J. Švabaitytę-Gylienę, Liūnę Sutemą, A. Veščiuonaitę ir Vitaliją Bogutaitę. Antroje paskaitoje ji kalbėjo apie kalbos dėstymo metodiką ypač pabrėždama mokinių žodyno turtinimą.

Naujiene buvo kanadietiško knygų leidėjo Pierre Renyi anglų-lietuvių žodyno projektas. Tai būtų gausiai

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7 1/2 %
180-364 d. term. ind.	7 3/4 %
1 metų term. indėlius	8 %
2 metų term. indėlius	8 %
3 metų term. indėlius	8 %
1 metų GIC-met. palūk.	9 %
2 metų GIC-met. palūk.	9 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk.	9 1/2 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	8 1/2 %
RRSP ir RRIF (pensijos)	8 %
RRSP-1 metų term. ind.	9 %
RRSP-2 metų term. ind.	9 1/4 %
RRSP-3 metų term. ind.	9 1/2 %
Specialią taup. s-tą	7 1/2 %
Taupomąją sąskaitą	6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7 1/2 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	11 %
Sutarties paskolas	
nuo	11 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 1/4 %
2 metų	10 3/4 %
3 metų	11 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 3/4 %
Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas sėru, čekių ir taupymo sąskaitose.	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 36 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PADĖKA

Mūsų mylimai Motinai, Močiutei ir Promočiutei

A + A
SOFIJAI BILEVIČIENEI
mirus,

nuoširdžiai dėkojame kun. dr. V. Skilandžiūnui už maldas ir Rožinį laidotuvių Namuose, už Pamaldas ir jautrų žodį koplyčioje ir už Velionės palydėjimą į kapus.

Dėkojame muz. Ritai Vilienei už vargonų muziką ir p. Vytautui Radžiui už pravestas giesmes laike pamaldų koplyčioje.

Nuosirdus aciū visiems už toki gausų lankymą laidotuvių namuose, atvažiuojantiems iš kitų miestų, už dalyvaviną laidotuvių, už Šv. Mišių aukas, gėles, aukas Kanados Lietuvių Fondui, pareiskusiems užuojautą žodžiu, spaudoje ir raštu pagerbiant velionės atminimą.

Mūsų gili padėka:

dukros: DANUTĖ DANIENĖ ir
BIRUTĖ VILČINSKIENĖ
ir jų ŠEIMOS

NEW JERSEY

"Liepsnos" šokėjai ir šokėjos, N.J.

ilustruota ir vaikams priimtina knyga.

Po bendrų pietų, kuriuos paruošė Toronto MAIRONIO mokyklos komitetas, vyko diskusijos ir pranešimai iš vietovių. MAIRONIO mokykla buvo išdėjęs parodai mokytojų priemonės. Informuota ir apie Vasario 16 gimnazijos veiklą. Prisiminta, kad vėl organizuojama tradicinė Mokytojų, Tėvų ir Jaunimo studijų savaitė Dainavoje bei Lituanistinis seminaras netoli Chicagos, La Sale Manor vietovėje.

Studijų Savaite Dainavoje yra pasinaudoję visa eilė mūsų ne tik mokytojų, bet paskutiniu metu ir jaunų šeimų.

"LIEPSNA" RUOŠIASI VIII-TAJAI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE!

Per šiemet vykstančią Tautinių Šokių Šventę Hamiltone, Kultūros Kongreso proga, turėsime progos susipažinti su visa eile nematytų jaunų žmonių šokių grupėmis. Viena jų, mums čia mažiau girdėtų "LIEPSNA".

Tai 1972 m. Jew Jersey Lietuvių Bendruomenės įkurta šokių grupė. Besikeičiant vadovams ar vadovėms, dažniausiai išvykstantiems darbams kitur, buvo pavoju, kad grupė savo veiklą turės nutraukti. Tačiau paskelbtoji VIII-toji Šokių Šventė sukėlė entuziazmą ir ryžtą joje dalyvauti ir "LIEPSNOS" grupės šokėjų tėvai pakvietė studentę Moniką Šernaitę jai vadovauti ir paruošti šventei. Jai pasisekė padidinti šokėjų skaičių ir dabar intensyviai repetuojama

Šiuo metu grupėje dalyvauja: Rasa Eitmanaitė, Kristina Fehn, Sylvia Gobuzaitė, Rita Gražulytė, Rasa ir Ramunė Kligytės, Nicole ir Claudia Luecke, Ilona Meižytė, Gina Melinytė, Vida Melinytė, Dorothy Murphy, Rūta Raudytė (grupės akordeonistė), Kristina Sruoginytė, Kristina Strazdytė ir Monika Šernaitė vadovė. Vyrų: Tomas Gobužas, Raimondas ir Denis Meižiai, Edvardas Rokas, Paulius, Vincas ir

Tomas Šauliai, Tomas Šernas ir Vilius Sruoginis.

Dauguma jų yra kolegijų studentai, kiti aukštesniųjų mokyklų studentai.

Grupę visą laiką globoja ir ja rūpinasi LN NJ apygardos valdyba. Grupė yra įsigijusi naują rekordavimo aparatūrą ir šiaudines skrybėles šokėjams.

"LIEPSNA" atsidėjo už globą dažnai pasirodama Baltų festivaliuose, įvairių kolegijų ir amerikiečių draugijų šventėse ir NJ valstijos kasmet ruošiamuose etninių grupių festivaliuose. Taigi jie maloniu ir imponuojančiu būdu atstovauja mūsų kultūrai.

Su šia grupe yra dirbę: B. Vaičiūnaitė, R. Mickūnienė, D. Didžbalytė, A. Brazinskis.

Kelionės išlaidoms padengti "LIEPSNA" balandžio mėn. 10 d. buvo surengusi smagią popietę su šokiais, loterija, baru ir programa.

Ir šioje grupėje, kaip ir visose kitose, susikūrė lietuviškų šeimų. Kada nors, kokių nors būdu būtų įdomu sušaukti visų tų šokėjų porų ir tų, kurie jau turi savąjį prieauglį, suvažiavimą. Gal, tiesą sakant, perdidelė svajonė, tad gal reikėtų pasitenkinti mažesniu projektu - sudaryti nors tokią linksmą statistiką.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

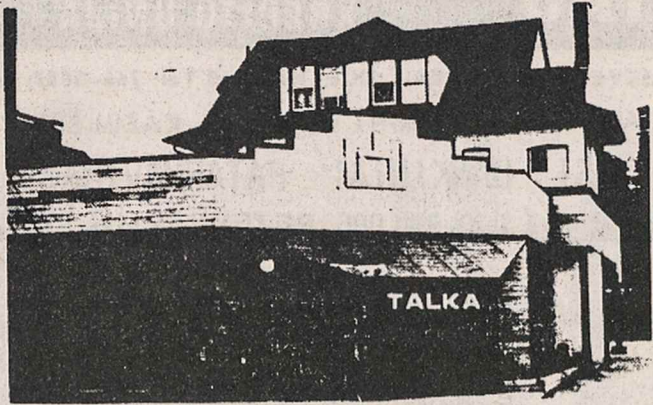
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų; 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.)	3%
santapus	5.75%
kasd. pal. taupymo s-ja ..	5.25%
90 dienų indėlius	8%
1 m. term. indėlius	9.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. ..	8.75%
3 m. term. indėlius	9.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7. %	
RRSP ir RRIF 1 m.	9.25%
RRSP ind. 3 m.	9.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.25%	
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%	
Nemokamas čekių ir	
sąskaitų apmokėjimo	
patarnavimas.	
Nemokama narių gyvybės	
drauda pagal santaupų	
dydį iki \$2.000.	
ir asmeninių paskolų	
drauda iki \$25.000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais — nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos — rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

montreal

"RŪTOS" KLUBAS KELIAUJA

Taip vadinamo "Auksinio Amžiaus" piliečiai, priklausantys Montrealio lietuvių RŪTOS klubui, būtų tikriausiai ne auksinės nuotaikos balandžio 28 dieną. Pilki, žemi debesys ištisai keletą dienų verkšleno ir verke (beveik poetiškai išsireiškiant), vėjas kratė skvernus ir šiaurės plaukus; būtų reikėję vėl užsidarius sėdėti namuose. Bet štai, RŪTOS nariai, nuo seniau susikuždėjo, kad netoli Montrealio esama vyninės, kad autobusą nusisamdžius, galima per valandą ją pasiekti, apžiūrėti, žinoviskai paskalausti burnas naujų rūšių vyneliais. Taip pat būtų pavaišintiems užkandėliais ir saugiai, patogiose naujo autobuso sėdynėse, gražinti namo.

Taip minėta dieną ir įvyko. Tegul sau verkšleno debesys, tegul kelionės vaizdai džiugino akį tik pravažiuojant pro St. Bruno ir St. Hilaire kalnus ir jų papėdėse prisiglaudusius miestukus. Vairuotojas — paslaugus ir malonus (ir gražus, ką pastebėjo ne viena "auksinė rūta"). Sėdėjome beveik foteliuose, taip patogiai įrengtas autobusas. (Jį išnuomavo kelionei Verdune, sklandžiai ir be problemų užsakius datą, anot šios išvykos vadovės E. Urbonaitės. Derantis su "Voyageur" firma, vis buvo gauti neaiškūs atsakymai). Autobusas buvo pilnas pažįstamų veidų, kad ir ne visų žinomų pavardžių. Tas malonusis (ir gražus) vairuotojas džentelmeniškai pasiūlė pervažiuoti ir per patį St. Hyacinth miestelį, atvykus prie vyninės ANDRĖS durų, nes būdavo reikėję laukti 15 minučių iki įsileis.

Miestelis nedidelis, rezidencinių vietų gatvės dar augina medžius, kitos — nuogos, smulkios komercijos banaliomis reklamomis išsidėsčiusios. Gaila, nes, atrodo, juk nesunku būtų pabrėžti kanadietišką aplinką. Pravažiuojam pro kino patalpas, pro bažnytelę, pro nemažą ligininės pastatą. Čia, pasirodo, dirbusi daugiau kaip 18 metų viena lietuvė, Seselė Benedikta.

Vyninės prieangyje pasitinka mus su popieriaus lapu, kad pasirašytume ir su pурсlojančio vyno stiklu. Taigi, svečiai pagerbti tuoj pat peržengus slenkstį.

PADĖKA

Širdingai dėkoju už šiltą priėmimą visiems Montrealio lietuviams! Ypač Albinui ir Zinutei Urbonams, Vincui ir Silvijai Piečiūnams, Išganaičių šeimai, K. Toliūniui ir daugeliui kitų sutiktų tautiečių. Linkiu visiems stiprios sveikatos! Su pagarba ir padėka —

Dalia Tamutytė

Ižengus į kitą sekciją, apgaubia malonus kvapas ir garų šnypštimas. Vadovė per megafoną aiškina mūsų 45 žmonių grupei, kad tai kanadietiška-kvebekietiška vyninė. Užklausta, ar amerikiečiams irgi dalis jos priklauso, užtikrino, kad ne. Gerai. Plėninėse milžiniškose cisternose rūgsta uogu sultys. Kitos cisternos plaunamos garais. Kitos šildomos, dar kitos šaldomos. Mašinos ūžia ir per megafoną vadovės prancūzės sunkiai ištariami angliški žodžiai sutirpsta šnypščiančiuose garuose.

Sukasi juostos su ilgakakliais buteliais. Kartono dėžės nuo grindų iki lubų jau supakuotos gėrybių išgabėnimui. ANDRĖS vyninėje gaminamas vynas yra "sausas" ir "pusiau-sausas", pagal vokiškąjį receptą. Čia buvo lentynose ištatytas ir krautuvėse dažnai matomas "Hochtaler". Kiti — "Cotes du Rhone", "La Seigneurie", "Pastorale" — raudoni ir balti vynai, o taip pat naujasias jų gaminy "Paryse Blush" švelnus, rožinės spalvos vynas, ir kt.

Už dailiai apdengtų stalielių susėdome po keturis prie sūrių, vynuogių, baltos duonos riekių ir pašteto. Maloniai nešė stiklus ragavimui pagal pageidavimą.

Žodelis po žodelio, gurkšnelis po gurkšnelio, nutarėm, kad lietuvių grupei labai tinka ir tradicijas palaikant, reikalinga, padainuoti. Sakėm, kad nors viena dainą užtrauksim prieš išvažiuodami. Tegul tie prancūzai ten pasiklausio. Kokią? Kokią?? Sužė lyg bičių avilys. J. Malaiška siūlo l-mą dainą "Kur tas šaltinėlis" ir pradeda o mes visi prisidedam. (Pasirodo, ta daina signalizuodamas, jis sugebėjo išgelbėti keletą lietuvių karo metu).

Visai neblogai nuskambėjo, ir dar auksinius balsus turinčios šioje grupėje choristės tuojau pat pasiūlė kitą dainą, po to dar kitą. Vyrų, iš pradžių nedrąsiai, o paskui jau visai smagiai parėmė. Net ir trumpą oraciją išgirdome iš Lino Urbono, kuris visus prajuokino. Išdainavome (nors jau ir ne visus posmus atsiminę) apie 10 dainų. Šeiminkiniai prancūzai ir patarnautojai buvo mūsų grupei labai patenkinti ir nustebę dainomis. Net, sako, į magnetofoną užrašė. Mus lietuvius atsimins ne tik už ten nusipirktą vyną (kas buvo irgi pažymėtina), bet ir už dainas, kurias jie girdėjo pirmą kartą.

Sugrįžome visi patenkinti pabendraavę ir praleidę nejučiomis slegiančiai pilką dieną, kuri nebeatrodė tokia pilka ir debesys tokie verksmingi. Birutė Nagienė

Tony Photo Studio

hamilton

Hamiltono "Gyvataras", besirengiantis Aštuntajai tautinių šokių šventei, kuri įvyks 1988 metų liepos 3 dieną viduryje ilgametė ansamblio vadovė G. Breichmanienė

london, ont.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Visuotinis Šiluvos Marijos parapijos susirinkimas, įvykęs š.m. balandžio mėn. 10 dieną, atkreipė ne vieno tauraus lietuvių dėmesį. Tai buvo labai svarbus susirinkimas ir visi buvo net per kelis sekmadienius tinkamai painformuoti. Deja, susirinkimą atvyko rekordiniai mažas skaičius, tik 35 asmenys, nors pamauldų metu buvo pilna

bažnyčia maldininkų. Atvyko tik ta dalis, kuri visur ir visada dalyvauja. Kiti gi... tik kai kada ir kai kur dalyvauja, o dalis lietuvių jau niekur nebedalyvauja. Liūdnas reiškinys! Klebonas kun. J. Mikėlauskas, OFM, atidarė susirinkimą ir pakvietė jam pirmininkauti J. Butkų, o sekretoriauti — R. Kuviene. Ilgametis parapijos tarybos pirmininkas V. Gudelis pranešė, kas parapijoje atlikta laike jų ilgos, virš 10 metų kadencijos, kai jie buvo vis nuolat perrenkami. Klebonas pasisakė įvai-

riais religiniais klausimais. Po to buvo renkama nauja parapijos taryba. Ją renkant balsų gavo ir tarybos išrinktais užskaityti šie asmenys: J. Daniliūnienė (gavo 33 balsus), A. Dragūnevičius (28 balsus), P. Kuras (26 balsus), B. Žemaitis (23), E. Petrauskas (21) ir A. Petrašiūnas bei A. Švilpa (po 18 balsų).

Balandžio 11 dieną savo pirmame posėdyje taryba pasiskirstė pareigomis. Prezidiumą sudarė: pirmininkas, A. Petrašiūnas, vice-pirmininkas B. Žemaitis ir sekretorius E. Petrauskas. Kiti išrinktieji liko tarybos nariais. L. Kor.

Šių metų "NL" Spaudos Baltyje šeiminkas A. JONELIS su talkininkėmis E. KRASOWSKI ir G. BALAIŠIENE.

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA—INSURANCE

Walter Daugins Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

1988 METŲ EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

2. Gegužės	18 — 1	5. Liepos	13 — 27
3. Birželio	15 — 29	6. Rugpjūčio	17 — 31
4. Liepos	6 — 20	7. Rugsėjo	7 — 21

EKSKURSIJŲ KAINOS: 2.-ji — \$2016.00; 3.-ji ir 7.-ji — \$2284.00; 4.-ji ir 5.-ji — \$2384.00, įskaitant vizą ir draudą (cancellation, accident ir medical/hospital). Visos grupės 11 dienų Vilniuje ir 1 dieną Maskvoje. Po Vilniaus galima važiuoti į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pageidavimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant, įmokant \$200.00 depositą. Likusi suma reikalinga sumokėti 30 dienų prieš išvažiuojant. Ekskursijas 2-rą, 5-tą ir 7-tą lydėsiu aš pats. Montrealiečiai išskrenda iš ir grįžta į Montrealį. Smulkesni žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu:

V. Bačėnas

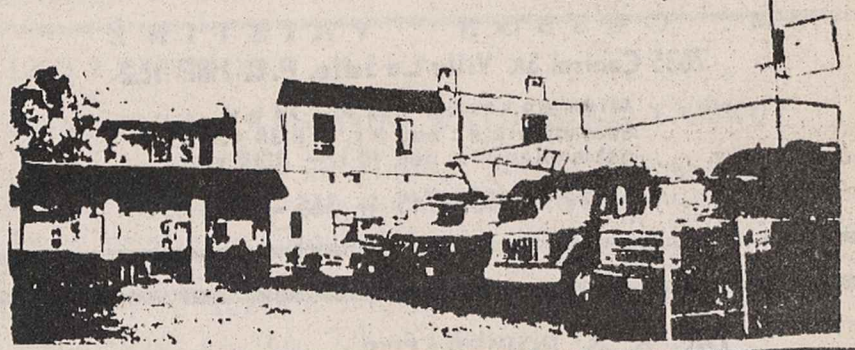
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MOTINOS DIENA
Gegužės 8 d., po 11 val. mišių, AV Parapijos salėje MOTINOS DIENOS proga bus motinų pagerbimas. Minėjimą rengia Lietuvos Jaunimo Sąjungos Kanadoje Montrealio Skyrius.
Visos ir visi maloniai kviečiami dalyvauti.

VISI Į MŪSŲ MOKYKLOS JUBILIEJINĮ BALIŲ

Šių metų gegužės 14 d., 6 val. vakare į Aušros Vartų parapijos salę susirinks didelė dalis montrealiečių ir svečių, kad paminėtų MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 40-ties metų JUBILIEJŲ.

Iškilmingo baltaus ir vakarienių rengėjai paruošė ir išleido mokyklos metraštį, organizuoja įdomią ir turiningą programą: pakviestas koncertuoti kompozitorius Aleksandras Stankevičius, Montrealio Vyrų Oktetas, bus demonstruojamos skaidrės iš mokyklos gyvenimo, pravesta vertinga meno darbų loterija, kurioje bus galima laimėti Montrealio lietuvių dailininkų kūrinius (P.Baltuonio, D.Gruodienės ir kt.). Svečių tarpe- viešnia iš Čikagos- pof.Violeta Kelertienė. Ji pirmą kartą montrealiečiams skaitys pranešimą apie mokslo esmę, lietuvių- bės išlaikymą.

1984 m. V. Kelertienė apgynė doktoratą Visconsin-Madison universitete ir specializavosi pasakojimo, lingvistikos, vertimų literatūros srityje. Šiuo metu ji profesoriauja Illinois universitete Čikagoje. Nuo 1980 m. ji kiekvieną vasarą, skaito paskaitas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos rengiamuose lituanistikos seminaruose, šiuo metu yra Lituanistikos Instituto literatūros sekcijos pirmininkė. Ji yra "Baltų Studijoms Puoselėti Organizacijos" narė, dirba "Metmenų" žurnalo redakcinėje komisijoje. Skaitytojams ji pažįstama iš dažnų straipsnių įvairiuose žurnaluose: "Metmenyse", "Akiračiuose", "Journal of Baltic Studies", "Lithuanus". V.Kelertienė yra išleidusi knygas "Marius Katiliškis Gyvenime ir Kūryboje", "A.J.Greimo Literatūros Kritika", paskelbė daugiau nei 30 įvairių recenzijų. Autorė savo paskaitas skaitė daugelyje konferencijų ("Santaros Šviesos", "Modern Language Association" ir kitur). 1986-87 m. profesorė 9 mėnesius studijavo Lietuvoje šnekamosios ir rašytinės tauto-

KVIEČIAME VISUS, BUVUSIUS MOKYTOJUS IR MOKINIUS!
MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 40-mečio JUBILIEJUI SKIRTĄ IŠKILMINGĄ

BALIŲ ir VAKARIENĖ

1988 m. GEGUŽĖS mėn. 14 d. 6 val. v.
Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE:

- Viešnios iš Čikagos V. KELERTIENĖS pranešimas;
- Skaidrės iš mokyklos gyvenimo;
- Lituanistinės mokyklos mokinių darbų paroda;
- Montrealio Vyrų Okteto koncertas;
- Kompozitoriaus A. STANKEVIČIAUS kūryba;
- Vertinga meno darbų loterija.

BILIJETAI: \$12.50;
prie durų - \$15.00

Dėl bilietų skambinti A. Staškevičiūtei-
Drešerienei Tel: 363-9983
V. Adomonytei-Ramsay: Tel: 694-5079

• Muzika ir šokiai

sakos struktūrinius ir stilistinius skirtumus. Stažuotės metu ji perskaitė paskaitas Mokslo Akademijos kalbos ir literatūros institute, Vilniaus universitete, Kauno Menininkų namuose. Manytume, kad visiems vakaro dalyviams bus malonu susitikti ir pabendrauti su viešnia iš Čikagos.

Maloniai kviečiame VI-SUS Į MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 40-MEČIO PAMINĖJIMĄ.
R.S.

• LK BAŽNYČIOS KRONIKOS 6,7 ir 8 tomą galima užsisakyti pas K. Toliušį 829 Valiquette, Verdun, Que. H4H 2E1, tel: 767-2930.

Knygos kietais viršeliais 6-tas ir 7 tomas kainuoja po \$7,-/amerik./, o 8 tomas \$10,- /amer./.

• IRENA R.DANYTĖ, medicinos srities specialistė McGill ir Montrealio universitetų rengiamame seminare apie naujausius metodus kritiškai sergančiųjų priežiūroje gegužės 6 d. skaitė vieną iš pagrindinių paskaitų.

Dr. I.R.Danytė yra McGill universiteto asistentė profesorė. Jos specialybė neurologija. Ji dirba konsultante Žydų ligoninėje, kur taip pat yra intensyvios priežiūros neurologinio vieneto direktorė. Dr.Danytė tyrinėja būdus, kaip elektros impulsais būtų galima atstatyti senatvėje atminties praradimą.

Neurologijos specialybę ji įsigijo Seattle, Wa., universitete. Ji yra išlaikiusi neurologės specialistės provincinius egzaminus Quebec'e ir profesinių medicinos korporacijų egzaminus Kanadoje ir JAV-se.

Ji yra inž. J.V. ir D.Danių dukterė.

Dr. PHILIP STULGINSKI
D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, kampo 45-th Ave., Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.B.

Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Vieu, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

Montrealio Lietuvių RADIO PROGRAMA
š. m. SPALIO mėn. švenčia savo veiklos

20-METĮ.

Ta proga bus išleistas specialus leidinys, kuriam, šalia įvairių aprašymų, bus ir sveikinimai.

Rėmėjų, kurie prisidės auka, nemažesne kaip \$25.- pavardės bus įrašytos į šį leidinį.

Sveikinimus reikia prisiųsti iki BIRŽELIO mėn. 15 dienos, kartu su čekiu šiuo adresu:

Lithuanian Radio Programme,
1053 Albanel Cr. Duvernay
Laval, P.Q. H7G 4K7

Gerbiamieji "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojai, 1988 metai jau įpusėjo, bet mūsų prenumeratorių tarpe dar vis randasi ne tik už šiuos metus nesumokejusių, bet ir už praėjusius. Būtų mums malonu, kad visi atsiskaitytumėte ilgai nedelsdami. "NL"

KVIEČIU KELIAUTI Į LIETUVĄ

nuo š. m. LIEPOS mėn. 18 d. iki RUGPJŪČIO 1 d.
KAINA: \$ 2150.- Apsilimu atlikti įvairias paslaugas.
Kreiptis: Sandra PAKULIS, 1887 L'Assomption Blvd.

Montreal, P.Q. H1T 2N4. Tel: 259-5627.

Maurice Electric Ltee

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN ÉLECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A ALLION
LASALLE, QUE. H8P2C5

TEL: 366-5484

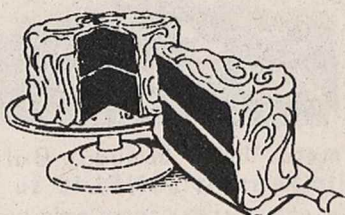
PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignets (Ponchik)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Aguoniniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E. Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palčių
- * Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7303 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST, MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAL: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 23,000,000 REZERVAS virš \$ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 8¼%	TAUPYMO - specialios 5¼%
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5 %
1 metų..... 8 %	TAUPYMO - kasdieninės.. 4¼%
180 d. - 364 d. .... 7 %	EINAMOS 4¼%
120 d. - 179 d. ... 6¼%	RRSP ir RRIF term. 9¼%
60d. - 119 d. 6¼%	RRSP ir RRIF taup..... 6¼%
30 d. - 59 d. 6¼%	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9¼% ASMENINĖS nuo 10½%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŲS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Verendrye

Member
Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 ..... Namų: 737-0844

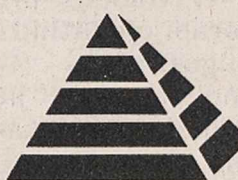
GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai
finansų reikalais:

Annuities R.R.S.P.* Finansų ir mokesčių planavimas
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, & H3Z 1T3
Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496